

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالیٰ } { مدرس : ناهید خوشنویس }

دانشگاه جامع
علمی-کاربردی

هنر و ارتباطات

مدرس : ناهید خوشنویس

سال تحصیلی پاییز 1400

دانشگاه علمی - کاربردی (واحد 15)

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

هنر چیست؟

تجربه بصری انسان نخست به خاطر یاد گیری ، فهم و واکنش او نسبت به محیط است .

قدیمی ترین مطلب ضبط شده از انسان به صورت تصویر است و نزدیک به سی هزار سال پیش ترسیم شده است.

گذشت زمان هنر را به دو گروه هنرهای زیبا و هنرهای کاربردی تقسیم نموده است و در هر برده ای از تاریخ دچار تغییر و دگرگونی گشته است، ولی مهمترین عامل جدا نگهداشتن آنها از یکدیگر جنبه مفید بودن و زیبا شناسی آنهاست.

در هنرهایی چون نقاشی، معماری، مجسمه سازی، و صنایع دستی بیشتر به هنرهای زیبا نزدیک است؛ در حالیکه طراحی صنعتی، گرافیک و عکاسی در زمرة هنرهای کاربردی بشمار می روند .

کلمه ساده هنر غالبا به هنرهای تجسمی و بصری میگویند ولی هنر ادبیات و موسیقی(نوشتاری و شنیداری) را هم در بر میگیرد .

هنر پوششی است برای آفرینش صور لذت بخش که این صور لذت بخش حس زیبایی را در ما بوجود می آورد .

افلاطون هنر را نتیجه زندگی زمینی می داند .

تولستوی هنر را بیدار کردن احساسات در ضمیر افراد تلقی می کند که هر انسانی آن را تجربه کرده است

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

دکتر مددپور در کتاب «تجلى حقیقت در ساحت هنر» ضمن تاکید به سابقه بسیار طولانی هنر و ریشه لفظ که به زبان اوستایی و سانسکریت بر می‌گردد می‌نویسد: شاعران و هنرمندان مقام خدایگان و قدیسان و انبیاء را برای مردم داشتند.

ذات هنر تماماً یا در عبادت تبیین می‌یافتد یا معنی بخش همه شئون حیات انسانی بود و در ادبیات قدیم، هنر به معنی کمال و فضیلت تلقی می‌شد.

هنر مفهومی نسبی است و یک تعریف مطلق و واحد را برای آن نمی‌توان در نظر گرفت. به همین

جهت تعاریف متعددی از زوایای متفاوت برای هنر شده است از جمله تعاریف زیر :

1- هنر هر آنچه زیباست و به زیبایی مربوط می‌شود و زیبایی آن چیزی است که انسان از آن خوشش می‌آید و دوست دارد تکرار شود .

2- هنر چیزی است که باعث پالایش و والای و اعتلای روح انسان می‌شود . اخلاق گراها و افرادی که از عنوان هنر برای اجتماع دفاع می‌کنند حامی اصلی این نظریه هستند. اما دو اشکال به آن وارد است اول اینکه شاید آن چیزی که به عنوان اخلاق معرفی می‌شود واقعاً اخلاق نباشد و دوم اینکه همه‌ی کاربرد موضوعات اخلاقی و اجتماعی در همه‌ی هنرها یکسان نیست .

3- نسخه برداری ، کپی برداری و اقتباس از طبیعت را هنر می‌گویند. یعنی هر چیزی که در دنیا وجود دارد باید به تصویر کشیده شود ، اشکالی که به این تعریف وارد است اینست که واقعاً نمی‌توان همه‌ی چیزهای موجود در طبیعت را به تصویر کشید.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

4- هنر بیان احساس و عواطف آدمی است که از طریق برداشت هایش از زندگی و جهان هستی بدست می آید. همین تعریف را می توان به این صورت نیز بیان داشت هنر فعالیتی است انسانی که یک فرد بطور آگاهانه احساسات خود را به دیگران منتقل میکند چنانکه دیگران نیز از آن احساسات متاثر می شوند.

5- تعریف اصلی هنر می گوید که مجموعه ای از تعاریف بالا است یعنی هنر تلفیقی است از تمام آنها ولی همه ای آن ها با هم نیست

انواع هنر

از نظر ارتباط با مخاطبین هنر به سه دسته تقسیم می شود :

1- هنر متعالی:

هنری است که مربوط به جوشش استعدادهای درونی یک هنرمند می شود ، دارای پیچیدگی است و برای همه قابل فهم نیست، پیروان آن کمتر است، گرانقیمت است، محدود است، قابل دسترسی نیست، مخاطب کمتری از آن لذت می برد، بیشتر مربوط به قشر نخبه ، دانشمند، هنرمند و پولدار جامعه است، تخصص و انفرادی است .

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

2- هنر عامه پسند:

مربوط به قشر متوسط به بالای جامعه است، سرگرم کننده است، مردمی است، مخاطب را ارضاء می کند، هزینه‌ی کمی دارد، قابل دسترسی است، نیاز به جمع مخاطبان دارد، تخصص نیاز ندارد.

3- هنر مبتذل:

فقط و فقط تجاری است، سطح بسیار پایینی دارد، از لحاظ مخاطب بعد از هنر عامه پسند قرارداد، رسانه‌ها برای بدست آوردن منابع مالی و استمرار آن وابسته به آگهی، تبلیغات و بازخورد هستند بنابراین نیاز دارند که مخاطبانشان زیاد شوند، بنابراین روی به هنر مبتذل و هنر عامه پسند می آورند .

هنرهای هفتگانه

1- هنرهای دستی : مثل مجسمه سازی ، قالی بافی ، منبت کاری ، شیشه گری و ...

2- هنرهای ترسیمی : مثل خط و نقاشی

3- هنر موسیقی : چهار عنصر مهم در هنر موسیقی شامل : سازنده‌ی ساز ، خواننده ، رهبر گروه و آهنگساز .

4- هنر معماری : هنری است که از طراحی ، نقشه کشی ، تا اجرای یک اثر هنری را شامل می شود و می خواهد فضا را در سه بعد برای بیننده به ترسیم کند

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

5- هنر حرکات نمایشی: مثل حرکات آکروباتیک ، رقص و ...

6- هنرهای ادبیاتی: مثل شعر ، داستان ، فیلم نامه ، نمایشنامه و ...

7- هنر سینما ، فیلم و تئاتر: فیلم این قابلیت را دارد که تمام هنرهای ششگانه‌ی قبلی را می‌توان

در آن نمایش داد به همین دلیل تأثیر بیشتری از سایر هنرها دارد

8. هنر هشتم روابط عمومی

.

تقسیم بندی هنر از لحاظ پیشینه

1- هنرهای سنتی:

مثل نقاشی ، خط و هنرهای دستی که از پیدایش بشر با او همراه بوده اند و در طی قرون و اعصار تکامل یافته و عمدتاً شامل مفاهیم فرهنگی و مذهبی و آداب و رسوم را در بر می‌گیرند .

2- هنرهای مدرن:

باید هنرمند قالب‌های نو و جدیدی پیدا کند، به نحوی هنرمند را وادار به نوگرایی می‌کند. مثل شعر نو در برابر شعر کلاسیک ، هدف آن مثل هنرهای سنتی فقط ارائه‌ی لذت برای مخاطب نیست بلکه اهداف دیگری را در نظر دارد.

هنر مدرن با مسایل مذهبی به شدت مخالفت دارد ،

هنری است عقل گرا و خردگرا و معتقد است عقل و خرد می‌تواند انسان را به خوشبختی و سعادت برساند.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

به موضوعات اومانیسم (انسان گرایی) خیلی اعتقاد دارد و انسان را در صدر همه کارهای خود قرار

می دهد و انسان را موضوع مطلب و تجزیه و تحلیل خود قرار می دهد .

3- هنرهای پست مدرن:

* این مکتب ، مکتب مدرن را قبول ندارد و مخالف شدید آنست چرا که معتقد است خرد و عقل بشر را به خوشبختی و سعادت نرسانده است.

* معتقد است چیزی به نام حقیقت، جامعیت و عینیت وجود ندارد و مخالف آنست.

این مکتب نسبی گرایی و معتقد است که هر موضوع را باید در ظرفیت خود بررسی کرد.

* پست مدرنیسم مخالف سلطه ای انسان روی محیط زیست است، و نیز مخالف برتری گرایی است و می گوید هر چیزی را باید بومی و محلی بررسی کرد.

واقعیت های مهم در باره هنر

1- هنر در زمان شکل می گیرد و وابسته به زمان است.

2- نیروهای اجتماعی، سیاسی، مذهبی، فرهنگی، اقتصادی در هنر تأثیر شگرف دارند .

3- هنر هدف دارد و مانند آینه تلاش می کند تا برگردان تصویری از جامعه و تاریخ باشد. روابط

عمومی نیز تلاش می کند تا آیینه تمام نمای بیرون برای داخلی ها و داخل برای بیرونی ها باشد و کلیه نیروهای اجتماعی، سیاسی، مذهبی، فرهنگی و ... بر آن تأثیر دارد.

4- جامعه بدون هنر پژمرده و مرده است.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

- 5- روابط عمومی از دل هنر پدید می آید و هر دو از یک جنس بشمار می روند. روابط عمومی شاخه‌ای از هنر نیست، بلکه روابط عمومی عین هنر است.
- 6- چنانچه جامعه‌ای از آثار هنری خالی باشد، در زندگی فردی و اجتماعی آن خلاء عظیمی به وجود خواهد آمد. همانگونه که اگر روابط عمومی را حذف کنیم، زندگی موازنه خود را از دست می‌دهد. زندگی بدون رنگ، بدون شعر، بدون معماری، بدون نقاشی، بدون موسیقی، سینما و تئاتر و دیگر ابزارهای هنری ناقص خواهد بود. کمبود آن انسان را در خلاء رها خواهد کرد.
- 7- هنر ضرورت یک جامعه است. ضرورتی است که در جهت رشد و باروری اندیشه‌ها و فرهنگ و زندگی، جاری و ساری است.
- 8- هر نوع هنری حتی اگر از نوع سطحی‌ترین هنرها باشد، در صورتی که در خدمت فکر و اندیشه درآید قابل توجه است. اما اگر هنر در خدمت فکر و اندیشه نباشد، باید آن را فراموش کرد.
- 9- هنر همیشه پابرجاست. مثل یک کوه مقاوم و استوار است و فرهنگسازی می‌کند و زایش دارد.
- 10- هنر باید ضمن حفظ جنبه‌های هنری خود، پیشگام مردم و جامعه حرکت کند. هنر نمی‌تواند پسگام مردم باشد.
- حتی هنری که همگام با مردم باشد هنر واقعی نیست. هنرمند باید بتواند از مردم پیشی بگیرد و به جامعه نگاه کند، او باید پیشکراول باشد. خطر کند و جان ببازد و لذت جان باختن را در آگاه کردن مردم پیدا کند و جامعه را بسوی بالا و بالاتر هدایت کند. هنرمندی که گام به گام با مردم حرکت می‌کند، هنرمند نیست. دستگاه ضبط‌کننده است. تکنولوژی است. تصویربردار و صدابردار است. صنعت است. هنر مند باید خلاقیت داشته باشد.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

11- هنر از دل مردم می‌جوشد. اما هنرمند چیزی به مردم می‌دهد که یا نمی‌دانند یا کمتر می‌دانند و معمولاً بی‌توجه از آن عبور کرده‌اند. هنرمند در دل مردم مکث ایجاد می‌کند. آن‌ها را متوقف می‌سازد. آن‌ها به تفکر دوباره و امیدوارد. آن‌ها را به خانه تکانی فکر و اندیشه و دل وا می‌دارد .

12- آثار هنری تجارب انسانی است که شکل گرفته‌اند و ما از دریچه حواسمان به آنها می‌نگریم و لذت می‌بریم. هر اثری براساس قواعد زمان و مکان و تمدنی خاص‌بنا شده است

پیشینه هنر و مهم ترین مکاتب هنری

تقسیم‌بندی گفته شده در قسمت قبل بسیار کلی بود.

در این فصل ابتدا به صورت اجمالی پیشینه هنر بررسی می‌شود و سپس به تفکیک به مهم‌ترین مکتب‌ها اشاره می‌شود.

هنرمندان در طول تاریخ اغلب آثار هنری خود را بر زمینه هایی چون دیوار غارها سخره‌های سنگی ظروف سفالی و غیره ثبت می‌کردند .

مشاهدات هنرمندان گاه به صورت دید عینی یا طبیعت گرا بود و گاهی به صورت تصاویر ذهنی که اغلب در دنیای تخیل شکل می‌گرفت 1* اولین گرایش نقاشی با دید عینی در یونان باستان بوجود آمد هنرمندان یونانی به نمایش طبیعت علاقه خاصی داشتند

2* تجربیات یونانیان بعدها به دست رومیان کاملتر شد .

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

رومیان به نقاشی **صحنه های روزمره** علاقه خاصی داشتند نقاشان رومی با کوچک کردن پیکره و عناصر درون تصویر به نقاشی عمق بخشیدن سپس **به شبیه سازی چهره** پرداختند.

3* سپس با **ظهور مسیحیت گرایش به نقاشی های مذهبی** بیشتر شد. و بیشتر آثار به عالم معنویت و بزرگان دینی می پرداختند.

4* با ورود هنرمندان به **دوران رنسانس** قوانین پرس پکتیو و استفاده از ترکیب بندی های هندسی مانند مثلث حالت تعادل را بوجود آوردند.

و همچنین تاکید بر **حجم های سه بعدی** در این آثار بیشتر شد. تابلوی مونالیزا و نقاشی شام آخر از داونچی از آثار این دوره است.

5* گاه نمایش احساسات و عواطف درونی و خیالپردازی های شاعرانه مورد توجه هنرمند قرار میگرفت همانند آثار رومانتیسم

6* پس از تحولات اجتماعی و اقتصادی علاوه بر کلیسا قشر متوسط جامعه نیز جزو سفارش دهنده‌گان آثار هنری بودند. به این ترتیب توجه نقاشان به موضوعات دیگری **همچون امور زندگی و مسائل روز مرہ جلب شد** و هنرمندان سبک رئالیسم پدیدار شدند در سبک رئالیسم دیگر از شاهزادگان در حالت های تفصیلی خبری نبود و معمولاً کشاورزان و کارگران و مردم فقیر **موضوع نقاشی** بودند.

7* گروهی از نقاشان به نقاشی در فضای باز طبیعت پرداختند. هنرمندان این سبک لحظاتی از تصاویر طبیعی که به سرعت انجام میشد را ثبت میکردند. و تفاوت نور در ساعت های مختلف و ابر،

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

روی یک موضوع بررسی میکردند و به این ترتیب قواعد رنگ آمیزی را دگرگون کرده رنگ سیاه را از کار خود حذف نموده و آثاری غرق در لکه های رنگ با ضربه های قلمو بوجود آوردهند.

هنرمندان این سبک را امپرسیونیسم ها می شناسیم ، ادوارد مانه و کلود مانه از هنرمندان این سبک می باشند.

*8 پس از امپرسیونیسم روش های جدیدی همچون کوبیسم به بیان جدیدی از واقعیت دست یافتند. هنرمندان از دید عینی رها شده و در جستجوی واقعیت در دید ذهنی خود بودند.

*9 سپس نقاشان سورئالیسم با بیان احساسات و برداشت های شخصی بتدریج از عالم واقعی به عالم ماورا روی آورده و دنیای ناخود آگاه درون را به نمایش گذاشتند از هنرمندان این دوره سالوادور دالی را میتوان نام برد

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

مهم ترین مکاتب هنری

1*دادائیسم (پوج گرایی):

مکتبی است که بعد از جنگ جهانی اول و در دوران هرج و مرج کشورهای اروپایی بوجود آمد و

کانون تشکیل آن کشور سوئیس بود

* مکتبی است که در سال **1916** تشکیل شد و به دلیل دیدگاهی که به جهان اطراف خود داشت، خیلی زود و در سال **1922** نابود شد.

. مبنای آن هرج و مرج، نامیدی، پریشانی، پوج گرایی، بی شکلی مطلق، نابودگرایی خودآفرینندگی است.

در این مکتب هیچ چیز دنیا مورد قبول نیست و حتی خودش را.

* حرف اساسی آن در زندگی طغیان بر علیه سه عنصر اجتماع ، اخلاق و هنر است.* ساخترشکنی

*می خواهد در گام اول ادبیات و در گام بعدی انسان را از زیر سلطه ای عقل و منطق و زبان خارج کند .

*ضد خردورزی است

* این مکتب بیشتر در شعر ، موسیقی و گرافیک وارد شد و در حقیقت انقلابی برای تغییر و ساخترشکنی مفاهیم هنری محسوب می شود

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

* از پیروان اصلی این مکتب می توان مارسل دوشان و ماکس ارنست را نام برد.

* البته ماکس ارنست بعدها با الهام از مکتب دادائیسم، مکتب دیگری به نام سورنالیسم بوجود آورد

2-*رئالیسم (واقع گرایی):

-

مبنای آن بیان واقعیت مطلق است ، واقعیتی که بدون خواصیندگری و احساسات گرایی بیان می شود.

تولستوی و چارلز دیکنز را می توان از پیروان این مکتب به حساب آورد.

موضوعاتی که رخ داده را عین واقعیت بیان می کند بدون کم و کاست.

پیروان این مکتب با مکاتب ایدئالیسم و رومانتیسم مشکل دارند .

3-*سورئالیسم (فرا واقع گرایی ، یا وهم گرایی):

یکی از جنبش‌های هنری قرن بیستم است. سوررئالیسم به معنی گرایش به ماورای واقعیت یا واقعیت برتر است.

زمانی که دادائیسم در حال از بین رفتن بود، پیروان آن به دور آندره برتون که خود نیز زمانی از دادائیست‌ها بود، گرد آمدند و طرح مکتب جدیدی را پی ریزی کردند.

این شیوه در سال ۱۹۲۲ به طور رسمی از فرانسه آغاز شد و فراواقع گرایی نامیده شد. این مکتب بازتاب نابسامانی‌ها و آشفتگی‌های قرن بیستم است.

سوررئالیسم را می توان یک جنبش هنری_اجتماعی بنیادستیز به شمار آورد.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

میل به ایجاد دگرگونی در زندگی روزمره از طریق آشکارسازی امر شگفتانگیز و تصادفی عینی

نهمه در نظم ظاهری واقعیت دانست

مسلک سورئالیسم در حوزه‌های مختلف فلسفی رویکردهای زیر را اختیار کرده است:

❖ فلسفه علمی که همان رویکرد فروید به روانکاوی است.

❖ فلسفه اخلاقی که با هرگونه قرارداد مخالف است.

❖ فلسفه اجتماعی که می‌خواهد با ایجاد انقلاب سورئالیستی بشریت را آزاد کند.

❖ شعر در سورئالیسم مرتبه ویژه‌ای دارد و پیروان این مکتب کوشیده‌اند که جهان بینی خود

را از طریق شعر انتقال دهند. در واقع شعر را، رکن اساس زندگی می‌دانند زیرا عقیده دارند

که شعر باید و می‌تواند مشکل زندگی را حل کند

❖ فلسفه اجتماعی سورئالیسم,

❖ شعار سعادت بشری را دارد و می‌خواهد آدمی را از قید تمدن سودجوی کنونی نجات بخشد,

❖ در عین اینکه بازگشت به گذشته را هم نمی‌پذیرد.

❖ در اصل از مواد مرام نامه این مکتب به خوبی می‌توان دریافت که بنیان‌گذاران این مکتب در

❖ اندیشه رهایی از هر نوع اسارتند و هدف آن در وهله اول پاشیدن آبی بر جنگ بوده است.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

Idealism

4 *ایده آلیسم (آرمان گرایی):

طرح مسئله اساسی فلسفه رابطه فکر (ذهن) است با هستی (عین).

به عبارت دیگر مسئله رابطه شعور انسانی است با جهان مادی خارج.

این مسئله اساسی دارای دو جهت است.

جهت اول مسئله تقدم ماده است بر شعور یا شعور بر ماده؟

همه مکاتب فلسفی طبق پاسخی که به این مسئله اساسی می‌دهند به دو گروه بزرگ تقسیم

می‌شوند.

5 *ماتریالیستها و ایده آلیستها

کسانی که معتقدند ماده قبل از پیدایش شعور وجود داشته و شعور نتیجه تکامل طولانی ماده است

ماتریالیستها نام دارند.

ماتریالیسم اندیشه‌ها را زائیده و محصول فعالیت مغز انسانی می‌شمرند

کسانی که معتقدند شعور مقدم بر ماده و مستقل از ماده است و به صورت «عقل ماض» یا به صورت

«محسوسات و ذهنیات انسان» خالق جهان مادی است ایده آلیستها نام دارند.

آن‌ها اندیشه و شناخت را عامل اولیه و مبداء نخست و دارای تقدم می‌شمرند.

گاه با ترجمه ساده‌ای ماتریالیستها را مادیون و ایده آلیستها را آرمان گرایان می‌خوانند

و می‌گویند که مادیون یعنی کسانی که بدنبال منافع مادی هستند نظر به مادیات و سود شخصی

دارند با حرص و آز به دنبال ثروت و شهرت می‌روند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ولی ایده آلیست‌ها یعنی کسانی که نظر به معنویات دارند و به دنبال آرمانی عالی بوده و خود را وقف ایده و اندیشه‌ای نموده‌اند.

واضح است که این گونه ترجمه و تعریف معانی ماتریالیسم و ایده آلیسم نادرست است.

ایده یعنی تصورات ذهنی (اعم از حسی، خیالی یا عقلی) و آرمانگرایی یعنی مسلک کسانی که تنها ایده و تصورات ذهنی را واقعی می‌دانند و به وجود خارجی جهان خارج و یا به عبارت دیگر به وجود جهان مستقل از ادراک قائل نیستند.

آرمانگرایان به واقعیتهای خارجی مانند آسمان، زمین، حیوان، اشخاص دیگر و به طور کلی آن چه با حواس درک شود، اعتقاد ندارند و همه جهان را خیال و پندار می‌دانند و می‌گویند: ما جز واقعیت وجود خود و یک رشته پندارهای ذهنی به وجود چیز دیگری در جهان اعتقاد نداریم؛ **زیرا** آنچه را که جهان خارج از خود می‌نامیم، به هیچ وجه نمی‌توانیم درک کنیم مگر با قوه ادراک خود و قوه ادراک چیزی بیش از تصورات مختلف در اختیارمان قرار نمی‌دهد.

گاه با ترجمه ساده‌ای ماتریالیست‌ها را مادیون و ایده آلیست‌ها را آرمان گرایان می‌خوانند و می‌گویند که مادیون یعنی کسانی که بدنبال منافع مادی هستند نظر به مادیات و سود شخصی دارند با حرص و آز به دنبال ثروت و شهرت می‌روند.

ولی ایده آلیست‌ها یعنی کسانی که نظر به معنویات دارند و به دنبال آرمانی عالی بوده و خود را وقف ایده و اندیشه‌ای نموده‌اند.

واضح است که این گونه ترجمه و تعریف معانی ماتریالیسم و ایده آلیسم نادرست است

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

امروزه معنی اصلی و شایع آن، این است که: ایده یعنی تصورات ذهنی (اعم از حسی، خیالی یا عقلی) و آرمانگرایی یعنی مسلک کسانی که تنها ایده و تصورات ذهنی را واقعی می‌دانند و به وجود خارجی جهان خارج و یا به عبارت دیگر به وجود جهان مستقل از ادراک قائل نیستند.

آرمانگرایان به واقعیتهای خارجی مانند آسمان، زمین، حیوان، اشخاص دیگر و به طور کلی

آن چه با حواس درک شود، اعتقاد ندارند و همه جهان را خیال و پندار می‌دانند و می‌گویند: ما جز واقعیت وجود خود و یک رشته پندارهای ذهنی به وجود چیز دیگری در جهان اعتقاد نداریم؛ زیرا آنچه را که جهان خارج از خود می‌نامیم، به هیچ وجه نمی‌توانیم درک کنیم مگر با قوه ادراک خود و قوه ادراک چیزی بیش از تصورات مختلف در اختیارمان قرار نمی‌دهد.

به عبارت دیگر آنها وجود عالم خارج یا این پندارها را صرفاً ساخته ذهن خود می‌دانند و نظرشان این است که ما فکر می‌کنیم که واقعیتی به نام درخت وجود دارد، ولی هرگز نمی‌دانیم که آیا در خارج از ذهن چنین واقعیتی هست یا نه؟

برخی از ایده‌آلیست‌ها گام را فراتر نهادند و کلیه واقعیتهای خارجی حتی وجود خود و علم به هر چیزی را انکار کردند که در یونان قدیم به سوفسطائی یا سوفسیت مشهور شدند.

در واقع آرمانگرایی به معنای اصالت تصور و در مقابل واقع گرایی قرار دارد که به معنای اصالت واقع یا اصالت وجود خارجی موجودات جهان محسوس است و آرمانگرا کسی است که جهان خارج از ذهن را منکر است.

{ هنر و ارتباطات }

6*(تخیل گرایی):

ROMANTISM رمانتیسم

رمانتیسم را همان طور که از نامش پیداست، باید نوعی واکنش احساسی در برابر خرد محوری به شمار آورد.

تمایلی به برجسته کردن خویشتن انسانی، گرایش به سوی خیال و رؤیا، به سوی گذشتهٔ تاریخی و به سوی سرزمین‌های ناشناخته.

از دید انسان رمانتیک، جهان به دو دسته تقسیم می‌شود:

یکی دسته خردگرا (به قول نووالیس: جهان اعداد و آشکال)، و دوم دسته احساسات یا به‌طور دقیق‌تر، والا ترین‌ها و زیبایی‌ها

می‌توان شروع رمانتیسم را اینگونه بیان کرد.

1* فلاسفه عصر روشنگری، عقل را محور و معیار شناخت جهان می‌دانستند (عقل گرایات).

2* فلاسفه و دانشمندان دیگری همچون نیوتن جان لاک اعتقاد به تجربه داشتند.

یعنی اصول شناخت جهان چیزی است که از طریق حواس وارد عقل می‌شد (تجربه گرایان)

3* به مرور روشن شد که هر دو دیدگاه نمی‌تواند به شکل رضایت بخشی جهان و عالم پیرامون ما را توصیف کند. اینجا بود که گزینه سومی که شامل احساس بود وارد شد.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

رمانتیسم در اصل، جنبشی هنری بود که در اوخر قرن هجدهم و نوزدهم در ادبیات و سپس هنرهای

تجسمی، ابتدا در انگلستان و سپس آلمان، فرانسه و سراسر اروپا رشد کرد.

رمانتیسم تا حدودی ضد جامعهٔ اشرافی و دوران روشنگری (به طور بهتر، عقلانی) بود. گفته می‌شود

که ایدئولوژی انقلاب فرانسه و نتیجه‌های آن این طرز فکر را تحت تأثیر خود قرار داد

رمانتیسم را جنبشی ضد روشنگری می‌دانند.

متفکرین و هنرمندان رمانتیک،

تأکید فرهنگی بر خرد را محدودکننده و سرکوبگر روح آدمی می‌دانستند

و بر مؤلفه‌هایی چون هنر، شور، هیجان، تخیل، مضامین معنوی، مناسک و نمادها تأکید می‌کردند.

ژان ژاک روسو از مهم‌ترین متفکرین رمانتیک می‌گوید: «در نهایت، عقل راهی را در پیش می‌گیرد که

قلب حکم می‌کند.»

هنرمند رمانتیک توده را دشمن می‌داند و چون از زندگی در اجتماع خویش گریزان است به دامان

خيال‌ها و اندیشه‌های خویش پناه می‌برد و به دوران‌های باستانی و سده‌های میانه و روزگار کودکی و

سرزمین آرزوها و تنها‌یی بازمی‌گردد.

رمانتیسم فریاد خشم و اعتراض ضد بندگی انسان، کشاکش‌های سرمايه‌داری و برگرداندن به

شهرهای کارگری و ضد صنعتگران سرمایه‌دار است.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

اصول رمانتیسیسم

- (1) اهمیت دادن به فردیت و احساس هنرمند.
- (2) در این مکتب احساس به خاطر احساس و عاطفه به خاطر عاطفه اهمیت دارد.
- (3) عدم تبعیت از قوانین ثابت و پیروی از امیال ذهنی.
- (4) برتر شمردن عواطف انسانی و مسائل معنوی (رمانتیسیسم در نقاشی با عبارت برتری و غلبه احساس بر عقل توصیف می‌شود).
- (5) استفاده از هنر به عنوان وسیله‌ای برای تحریک احساسات.
- (6) نمایش فضاهای خیال‌انگیز و اسرارآمیز و حالت غیرعادی آشفته و گاه جنون‌آمیز انسان‌ها.
- (7) نمایش هیجان طوفان و طبیعتی سرکش شیوه‌ای پر از حرکت و رنگ را می‌طلبد.
- (8) آزادی؛ بدین معنی که هنرمند هر بخشی از زندگی را که خواست می‌تواند آزادانه به تصویر بکشد.
- (9) رمانتیک‌ها با نوعی حالت عارفانه به زندگی می‌نگرند (کشف و شهود).
- (10) کوشش برای فرار از واقعیت که افراط رمانتیک‌ها در این اصل باعث پیدایش جنبش واقع‌گرایی شد.^۱

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

7*ناتورالیسم (طبیعت گرایی):

Naturalisme

گرایش و جنبش ادبی است که اواخر قرن نوزده تحت تأثیر نظریات داروین شکل گرفت.

این جنبش بر پایه یک رئالیسم سفت و سخت اجتماعی بنا شد و به دور از نمادگرایی، ایدئالگرایی و

احساسات گرایی‌های مرسوم، بر جزئیات روزمره زندگی تأکید می‌کرد، چرا که رفتار آدمی و

سرنوشتش را در چارچوب جبر تحمیل شده از سوی وراثت و محیط به رسمیت می‌شناخت.

. امیل زولا از طرفداران این مکتب به حساب می‌آید

8*کوبیسم (حجم گرایی)

Cubisme:

تصاویر با خطوط هندسی کشیده می‌شود

و سایه‌ها از بین می‌روند

پاپلو پیکاسو و بدین ترتیب اشیاء معنای طبیعی خود را از دست می‌دهند و معنای هنری می‌یابند

ژرژ براک را می‌توان از پیروان این مکتب به حساب آورد

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

9*هنر جنبشی:

این هنر توصیفگر حرکت مجازی با حرکت واقعی میباشد .

هدف هنرمندان این سبک بیرون آوردن هنرمندار گالری ها و موزه ها به فضای باز است .

مثل پیکره های متحرک که در درون ساعتها طراحی می شد و یا آثاری که با جریان هوا بحرکت در می آمد . اثر جنبش سیاه و قرمز از الکساندر کالدر از این نمونه است .

10*هنر آخال کاری :

هنری که از مواد بی مصرف ، دورریزها و ضایعات بی ارزش ساخته شده باشد هنر آخال کاری میگویند .

این شیوه واکنشی است شورشی در برابر مواد زیبایی که در آثار هنری تا قبل از دهه 1950 ساخته میشود .

در این سبک از **کلار** استفاده میشود .

رابت روزنبرگ در آثار خود اقدام به چسباندن گلیم و پارچه های دورریز در بوم نقاشی کرد .

در ژاپن نیز زباله ها و ضایعات بجا مانده از جنگ گاهی به آثار هنری تبدیل می شود .

{ هنر و ارتباطات }

11*هنر بیزانس

Byzantine art

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

این سبک هنری یک سبک هنری مذهب است که در آن آموزه‌های دینی با بیان هنرمندانه در کلیسا به تصویر کشیده میشد، در این سبک اگر هنرمند تلاش میکرد، به نوآوری دست پیدا کند خطر اتمام به کفر را بجان میخربید.

چوپان مقدس و عروج مسیح نمونه هایی از این نوع هنر است.

نامی است برای ساخته‌های هنری امپراتوری بیزانس یا امپراتوری روم شرقی و همچنین به عنوان ملت‌ها و دولت‌هایی که از دیدگاه فرهنگی این هنر را از امپراتوری دریافت کردند و تحت تأثیر آن قرار گرفتند، اگر چه خود این امپراتوری از تجزیه روم پدید آمد ولی تا زمان سقوط قسطنطینیه به دست سلطان محمد فاتح در سال ۱۴۵۳ این امپراتوری توانست هنر بیزانسی را به کشورها و کلیساها ارتدوکس در شرق اروپا و همچنین به برخی از کشورهای مسلمان شرق مدیترانه صادر کند

{ هنر و ارتباطات }

زیبایی و زیبا شناسی

در جهان امروز سه هزار زبان وجود دارد ولی زبان تصویر و موسیقی یکی است فلاسفه اعتقاد دارند.

زیبایی خاطره ای است از لی که ما در کودکی یاد گرفته ایم و حال هرچه را می بینیم و درک می کنیم فکر می کنیم زیباست.

عدد ای اعتقاد دارند چیزی زیباست که در سر جای خود باشد. بنابر این نظم را زیبایی می دانند. اما

زیبایی و زیبایی شناسی امری است نسبی و بستگی به برداشت انسان دارد و طی قرون و اعصار در کشورهای مختلف و با شرایط آب و هوایی متفاوت و نیز تحت تاثیر شرایط اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آثار هنری بزرگی بوجود آمده اند، که شبیه به یکدیگر نبوده اند ولی تمام آن ها را آثار بصری نامیده اند

در تقسیم انواع زیبایی می توان گفت زیبایی به 5 گونه وجود دارد

1- زیبایی **مطلق**: که **جزو ذات خداوند** است و کانون تمام زیبایی هاست

2- زیبایی **طبیعی**: که اغلب در **طبیعت** یافت می شود

3- زیبایی **جسمی**: مانند چهره زیبا

4- زیبایی **عقلی**: مانند فکر و اندیشه زیبا

5- زیبایی **اخلاقی**: مانند خلق و خوبی زیبا

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

اصول زیباشناختی هنر

فنون و کیفیات خاص بصری، بیشتر حاصل تجربه و ممارست هنرمند در به کار بردن عناصر

بصری می باشند

مانند : **ترکیب تعادل**، تکرار و تاکید ، و **کنتراست** که به نیروهای بصری یک اثر تجسمی استحکام می بخشنند.

(1) ترکیب

(2) تعادل

(3) تکرار و تاکید

(4) کنتراست

1- ترکیب بندی یا کمپوزوژیون :

در واقع ترکیب عاملی است که با سامان بخشیدن مؤثر به چگونگی چیدمان و نظم عناصر بصری در یک فضا و کادر مشخص بر اساس ذهنیت هنرمند و روابط تجسمی ، سبب می شود تا مخاطبان اثر بتوانند به طرز مؤثری با آن ارتباط برقرار کنند.

در یک ترکیب موفق اجزا از کل قابل تفسیک نیستند.

زیرا یک اثر وحدت یافته معنایی فراتر و کلی تراز اجزای خود دارد. **ایجاد یک ترکیب موفق** هم در جلب توجه مخاطب و بیننده مؤثر است و هم در رساندن پیام بصری مورد نظر هنرمند به مخاطب.

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

کمپوزیسیون در طبیعت و هنر

کمپوزیسیون، با این مفهوم وسیع در تمامی پدیده‌ها و رویدادهای واقعیت زندگی نهفته است. در این مورد، می‌توان نه تنها کمپوزیسیون هنری، بلکه طبیعی را نیز یادآور شد.

یکی از نمونه‌های عینی کمپوزیسیون طبیعی، درخت است که از برگهای متعددی تشکیل شده است؛ و مجموع برگها و شاخه‌ها و همچنین تنه کل ساختمان **درخت** را به وجود آورده‌اند.

2- هارمونی یا تعادل :

به وجود آمدن تعادل در یک اثر تجسمی بستگی به چگونگی ایجاد هماهنگی میان عناصر و اجزای آن دارد چشمان مخاطب به طور طبیعی در جست و جوی تعادل بصری است.

وجود تعادل در یک اثر تجسمی مبین تأثیر گذاری متناسب و هماهنگ همه عناصر در آن ترکیب می‌باشد. چنانچه انرژی بصری همه عناصر به گونه‌ای سازمان داده شود که هیچ بخشی از اثر انرژی بصری دیگر بخش‌ها را از میان نبرد و باعث اختشاش بصری نشود، ترکیبی موزون و متعادل به وجود می‌آید.

در سامان بخشیدن به یک اثر متعادل تیرگی، روشنی رنگ اندازه و محل قرار گرفتن عناصر بصری در فضای کار دخالت دارند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ریتم (ضرب - آهنگ)

ریتم با ضرب - آهنگ واژه‌ای است که معمولاً در موسیقی به کار می‌رود اما در هنرهای تجسمی نیز مرسوم است. در هنر تجسمی ریتم معنایی تصویری دارد و عبارت است از تکرار، تغییر و حرکت عناصر بصری در فضای تجسمی، به عبارت دیگر تکرار منظم و متوالی یک عنصر تصویری ضرب - آهنگ بصری را به وجود می‌آورد.

1- تکرار یکنواخت :

در این نوع ضرب - آهنگ یک تصویر به طور یکنواخت و به صورت متوالی تکرار می‌شود. نمای خطی آن در شکل آورده شده است

2- تکرار متفاوت :

در این ضرب - آهنگ یک عنصر بصری تکرار می‌شود اما تکرار آن با تغییرات متناوبی متنوع خواهد شد و هر بار عکس العمل مخاطب و توجه او را با یک حرکت یا یک تصویر میانی تحت تأثیر قرار می‌دهد. نمای خطی آن در شکل نمایش داده شده است.

3- تکرار تکاملی :

در این نوع ضرب - آهنگ یک تصویر و یا یک عنصر بصری از یک مرتبه و حالت خاص شروع می‌شود و به تدریج با تغییراتی به وضعیت و یا حالتی تازه‌تر می‌رسد، به طوری که نوعی رشد و تکامل را در طول مسیر تغییرات خود به دنبال خواهد داشت. نمای خطی آن در شکل نشان داده می‌شود.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

4 - تکرار موجی :

این نوع ضرب آهنگ که عمدتاً با استفاده از حرکت منحنی سطوح و خطوط به وجود می آید و از نوعی تناوب هم برخوردار است نمونه‌ی کاملی از ضرب - آهنگ تجسمی است که در فضای معماری، حجمی و تصویری وجود دارد و به شکل مأносی با زندگی انسان پیوند خورده است. نمای خطی آن در شکل نشان داده می شود.

4- تضاد و کنترast: **CONTRAST**

به معنای تضاد، تباين و کشمکش متقابل میان عناصر و کیفیت بصری است.

کنتراست ارتباط منطقی و در عین حال متضادی را میان اجزا و عناصر مختلف یک ترکیب و یا یک اثر هنری بیان می کند.

بهره گرفتن از کنتراست در آثار هنری باعث

جلوه بیشتر معنی، گویاتر شدن حالت، قوی تر نشان دادن احساس

و در نتیجه انتقال مفاهیم و پیام ها به شکلی مؤثرتر و عمیق تر است.

در حالی که عدم بهره گیری از کنتراست در کیفیات و عناصر تأثیر گذار معمولاً باعث یکنواختی، ملال و ناپایداری در تأثیرگذاری و عدم جذابیت اثر می شود.

کنتراست چیزی بیش تر از تضاد بین سیاه و سفید یا کوچک و بزرگ است.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

در حقیقت، کنتراست یکی از اصول مهم طراحی است که باید بخشی از هر پروژه باشد.

کنتراست به سازماندهی کمک می‌کند و باعث ایجاد سلسله مراتبی می‌شود و به سادگی نشان می‌دهد که کدام بخش از طراحی مهم‌تر است و بیننده را به تمرکز بر روی آن بخش‌های مهم رهنمون می‌کند؛ اما استفاده خوب از کنتراست علاوه بر تأکید بر روی نقاط حساس طراحی، باعث جذابیت بیشتر طرح نیز می‌شود.

طراحی که در آن همه چیز دارای اندازه، رنگ و شکل مشابه باشد، بسیار خسته کننده است اما کنتراست به آن جذابیت می‌بخشد.

ایجاد کنتراست با اشکال: شکل‌های آزاد و هندسی

انواع کنتراست:

- 1- تضاد در رنگ   2- تضاد در اندازه   3- تضاد در بافت

1- تضاد در رنگ

استفاده از رنگ‌های **روشن** یا **تیره** (خواه به صورت تنها یا ترکیبی) می‌تواند یک روش راهبردی برای ایجاد محل‌های با کنتراست بالا یا پایین در طرح باشد.

رنگ‌های روشن به ویژه در برابر رنگ سیاه، همیشه توجه افراد را جلب می‌کند؛ برای برجسته کردن نقاط مهم طراحی، از این رنگ‌ها به دقت استفاده کنید.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

در طراحی وبسایت زیر، رنگ قرمز و نارنجی کاملاً اشباع شده در برابر رنگ سبز با اشباع پایین برای تصویر جنگل قرار گرفته است..

این طرح، نه تنها یک طرح رنگ مکمل است (و به این دلیل، طرح چشم‌گیری است) بلکه از سطح مناسبی از اشباع برای چشم‌گیرتر شدن آن استفاده شده است

2- تضاد در اندازه

کنتراست علاوه بر افزودن جذابیت بصری به طرح، ایجاد روابط بین عناصر را نیز بهبود می‌بخشد و عناصر طراحی مختلف را اولویت‌بندی می‌کند.

اگر تمام اقلام طراحی دارای یک اندازه باشند، سلسله مراتب زیادی وجود نخواهد داشت.

هنگامی که کسی طرحی را می‌بیند، کدام عنصر ابتدا به نظر وی مهم‌تر جلوه می‌کند؟

استفاده درست از «مقیاس» نه تنها از نقطه نظر عملی درست است بلکه یکی از ساده‌ترین روش‌ها برای ایجاد یک طرح جالب و پویا و افزایش جذابیت آن نیز می‌باشد.

جلد مجله زیر دارای یک تصویر بزرگ برای تأکید بر طرح اصلی استاماً دیگر عناصر طراحی را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد .

در واقع، اندازه، شکل و رنگ نوشه، نقطه کانونی عکاسی را تقویت می‌کنند

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

3- تضاد در بافت

«بافت‌ها» نیز همانند شکل‌ها زمانی که مشخصات آن‌ها بسیار متفاوت باشند، می‌توانند برای ایجاد کنتراست استفاده شوند، مثلاً بافت سخت در مقابل بافت نرم.

بعز زمانی که از یک افکت چاپی خاص یا دیگر تکنیک‌های فیزیکی استفاده می‌کنید، هر بافتی که بکار می‌برید کاملاً بصری خواهد بود.

بافت‌های فراوانی را می‌توانید در برنامه‌های طراحی مختلف و همچنین بین منابع رایگان آنلاین پیدا کنید.

در شکل زیر، بافت‌های با لوگوی خطی ارائه شده است. استفاده از بافت‌ها، روش‌های خوبی برای ساخت

بافت:

- به طور کلی سطح و رویه هر شی و هر شکلی دارای ظاهر خاصی است که به آن بافت گفته می‌شود.
- درک کردن بافت هم از طریق لمس کردن و هم توسط احساس بصری میسر است.
- و ما می‌توانیم بافت یک پدیده را با دیدن تنها
- يا لمس کردن تنها
- يا تلفیق این دو بازناسیم و ارزش آن را دریابیم.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

• ممکن است بافت فقط کیفیت بصری داشته باشد و فاقد کیفی ملموس باشد مانند بافت بصری حاصل از چیده شدن حروف و کلمات کنار یکدیگر یا بافت شرنجی قابل مشاهده روی کاغذ شترنجی یا یک نقاشی.

انواع بافت:

الف) بافت های تصویری

این بافت ها معمولاً به صورت شبیه سازی از اشکال و اشیای طبیعت به صورت واقع نما ساخته و پرداخته می شوند و با رؤیت آنها احساسی را که از طریق لمس چیزها تجربه کرده ایم مجدداً در ما بیداری می کند

مثل بافت اشیا در تصاویری که در عکاسی از اشیا ضبط می شود. مانند عکس یک گل یا تصویر ابرها یا تصویر میوه ها

ب) بافت های ترسیمی

این بافت ها به روش های گوناگون تجربی و برای ایجاد تأثیرات بصری خالص به وجود می آیند. بافت های ترسیمی با استفاده از تراکم و تکرار خطوط در ترکیب های متنوع و یا با استفاده از لکه های تیره - روشن و رنگی به وجود می آیند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

روش های ایجاد بافت:

با استفاده از روش های گوناگون می توان بافت های بصری مختلفی ایجاد کرد. برخی از این روش ها

عبارتند از :

-1- ترسیم و تکرار انواع شکل ، خطوط، نقاط و یا نقش مایه های خاص

-2- با استفاده از پاشیدن و مالیدن مواد رنگین و مرکب روی سطوح گوناگون و یا به کمک انواع قلم ها و کاردک ها و یا ابزارهای دیگر

-3- با استفاده از بافت سطوح طبیعی مواد مختلف که به روی آنها مرکب و رنگ مالیده می شود و سپس برگرداندن آنها به روش چاپ و مهر زدن به روی انواع کاغذ و مقوا

-4- خراشیدن و تراشیدن و کنده گری سطوحی که مواد رنگین یا مرکب بر روی آنها مالیده شده است.

چوب، فلزف شیشه، پارچه ، سنگ و سایر مواد طبیعی و مصنوعی نیز بافت های طبیعی آماده ای را ایجاد می کنند و گاه به طور مستقیم در یک اثر به کار برده می شوند.

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

دلایل روی آوری انسان به هنر

۱- فطرت انسان: فطرت انسان زیباست و زیبایی را دوست دارد.

۲- رسایی: یعنی هنر چیز سخت و پیچیده‌ای نیست و به راحتی می‌توان آن را درک کرد.

۳- جهانی بودن: با وجود تفاوت فرهنگ‌ها و زبان‌های متعدد در جهان، این هنر است که در همه‌ی

جهان ملموس و قابل فهم است و در حقیقت هنر زبان مشترک تمام انسانهاست

۴- ماندگاری: به دلایلی که در موارد فوق اشاره شد می‌توان گفت هنر ماندگار است

۵- سرعت انتقال پیام در هنر: دلایلی که در بالا بدانها اشاره شد با هم همپوشانی دارند و هر کدام

جداگانه نمی‌توانند دلیل این امر باشند

به طور سنتی مجموعه هنرهای زیبا به ۷ دسته تقسیم می‌شوند

۱- موسیقی

۲- هنرهای دستی: مجسمه‌سازی، شیشه‌گری، و ...

۳- هنرهای ترسیمی: نقاشی، خطاطی، عکاسی و ...

۴- ادبیات: شعر، داستان، نمایشنامه، فیلم‌نامه و نثر

۵- معماری

۶- رقص و حرکات نمایشی

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

7*هنرهای نمایشی: سینما، تئاتر و ...

1) موسیقی یا موزیک

که در **فارسی** به آن **خُنیا** هم گفته می‌شد، یکی از فعالیت‌های بشری است که بُن‌ماهیه تشکیل‌دهنده آن، **صدا** و **سکوت** است. عناصر اصلی تشکیل‌دهنده موسیقی شامل **زیروبمی (نواک)** (تعیین‌کننده ملودی و هارمونی) و **ریتم** است

نواک، زیرایی (زیروبمی) یا ارتفاع صوت کیفیتی است ادراکی در مورد صداها که اجازه درجه‌بندی و ترتیب‌دهی آن‌ها، بر مبنای زیر و بمی را به ذهن می‌دهد.

نواک به عنوان پدیده‌ای ذهنی معادل با تغییراتی است که در دنیای فیزیکی برای **بسامد** (فرکانس) صداها رُخ می‌دهد. در زبان عموم از آن به زیر و بمی یاد شده و در نوشته‌های قدیمی‌تر به آن (ارتفاع) گفته می‌شده است

2) صنایع دستی یا کاردستی

صنایع دستی یا کاردستی نوعی کار است که در آن لوازم تزئینی و کاربردی تنها با استفاده از دست یا ابزار ساده ساخته می‌شود.

معمولًاً این کلمه به روش‌های سنتی ساختن کالاها اطلاق می‌گردد.

چنین چیزهایی اغلب از لحاظ فرهنگی یا مذهبی فوق العاده هستند.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

لوازمی که به صورت **تولید انبوه** یا با ماشین آلات مختلف ساخته می‌شوند، جزء صنایع دستی نیستند.

آنچه مقوله صنایع دستی را از **هنر کاردستی** متمایز می‌سازد،

هدف از ساختن آنهاست.

صنایع دستی لوازمی هستند که قرار است مورد استفاده قرار گرفته و کهنه، پوسیده و غیره شوند.

موارد استفاده از آن‌ها بیش از یک تزئین ساده است.

صنایع دستی اغلب کارهای فرهنگی و مرسومی تلقی می‌شوند زیرا به عنوان بخشی از **ملزومات زندگی** روزمره مطرح هستند.

در حالی که **هنر و کاردستی** بیشتر یک فعالیت **سرگرمی** گونه و یک ارائه بی نقص از یک تکنیک خلاقیت است.

مجسمه‌سازی، تندیسگری یا پیکرتراشی

مجسمه‌سازی، تندیسگری یا پیکرتراشی **هنر** همگذاری یا ریخت دادن به اشیا است و ممکن است در هر اندازه یا با هر سازماهی‌ای (مصالحی) یا تکنیکی انجام گیرد.

به فراورده‌های این **هنر تندیس**، پیکره یا مجسمه گفته می‌شود.

هر پیکر سه بعدی که به منظور دارا بودن یک بیان هنری آفریده شده را می‌توان تندیس نامید.

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

هر شکل دادنی مجسمه سازی نیست

بلکه باید در ورای آن، یک فکر، خلاقیت یا یک نوآوری وجود داشته باشد.

مجسمه سازی و مذهب

یونانیان، خدایان متعدد خود را به صورت تندیس در معابد خود قرار می دادند و آنها را پرستش می نمودند. تندیس های سنگی و برنزی بیشماری نیز از قهرمانان خود در میدان ها و معابر عمومی می گذاشتند.

مصریان عقیده داشتند که روح هر انسانی پس از مرگ به این جهان بر می گردد و برای اینکه آن روح سرگردان نشود تندیس هایی از سنگ یا برنز یا چوب یا گچ می ساختند و در مکان های امنی قرار می دادند و چون آن تندیس ها کاملاً شبیه اشخاصی که مرده بودند ساخته می شد به عقیده آنان روح به آسانی می توانست در آنها جای گیرد.

افزون بر آن مصریان نیز خدایان خود را به صورت موجوداتی در سنگ یا برنز مجسم می کردند و در معابدشان قرار می دادند. ایرانیان پیش از اسلام، دارای مذهبی بودند که به توحید خیلی نزدیک بود. هرودت که ایرانیان دوره هخامنشی را به هم می هنان خود در کتابی با عنوان «تاریخ» معرفی نموده تعجب می کند از اینکه ایرانیان برای خدایان خود معبد و تندیس نمی سازند و می گوید آنها برای انجام آیین های مذهبی خودشان روی بلندی ها می روند و خداوند خود را به این طریق پرستش می کنند

{ هنر و ارتباطات }

شیشه‌گری

شیشه‌گری هنر شکل دادن به شیشه است.

هنرمند در این هنر، ابتدا ماده شیشه را حرارت می‌دهد تا نرم و نیمه **مایع** شود. سپس به وسیلهٔ دستها یا ابزار مخصوص یا دمیدن اشکال زیبایی را با آن پدید می‌آورد.

وقتی شیشه‌ها را از کوره خارج می‌کنند، بسیار گرم و داغ است.

شیشه‌گر یک تکه از شیشه را برداشته و آن را روی لوله‌ای توخالی می‌گذارد و در آن می‌دمد تا باد شود. شیشه‌گر از شیشه‌هایی که باد می‌کند، می‌تواند بسیاری از چیزها را بسازد.

مانند لیوان، بطری و در، پنجره و عینک و یا انواع عدسی‌های چشمی که در وسایل گوناگون مانند ذره‌بین به کار می‌روند

(3) نقاشی، نگارگری یا رسم

نقاشی، نگارگری یا رسم، فرایندی است که طی آن رنگ بر روی یک سطح مانند کاغذ یا بوم ایجاد نقش می‌کند و اثری خلق می‌شود.

فردي که اين فرایند توسط او انجام مي‌گيرد نقاش نام دارد، به خصوص زمانی که نقاشی حرفهٔ شخص باشد.

نقاشی يکی از رشته‌های اصلی هنرهای تجسمی است و قدمت آن شش برابر زبان نوشتاري می‌باشد

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

برخی از پژوهشگران معتقدند اولین نقاشی‌های یافتشده در غارها حاکی از آن است که انسان‌های اولیه با کشیدن نقش حیوانات و شکارشان به نوعی خود را آماده نبرد با آن‌ها می‌کردند.

قدیمی‌ترین نقاشی‌ها در دنیا که متعلق به حدود ۳۲۰۰۰ هزار سال پیش می‌باشد، در گروته شاو فرانسه قرار دارد.

این نقاشی‌ها که با استفاده از رنگ قرمز و رنگ‌دانه سیاه، حکاکی و رنگ شده‌اند، تصاویری از اسب‌ها، کرگدن‌ها، شیرها، بوفالوها و ماموت‌ها را نشان می‌دهند. این‌ها نمونه‌هایی از نقاشی در غار هستند که در اغلب نقاط دنیا وجود دارند.

خوشنویسی یا خطاطی

خوشنویسی یا **خطاطی** به معنی زیبانویسی یا نوشتن همراه با خلق زیبایی است و فردی که این فرایند توسط او انجام می‌گیرد خوش‌نویس نام دارد، به خصوص زمانی که خوش‌نویسی حرفه شخص باشد.

گاهی در ک خوشنویسی به عنوان یک هنر مشکل است. به نظر می‌رسد برای درک و لذت بردن از تجربه بصری خوشنویسی باید بدانیم خوشنویس افزون بر نگارش یک متن، سعی داشته اثری هنری با ارزش‌های زیبایی شناختی خلق کند.

از این رو خوشنویسی با نگارش ساده مطالب و حتی **طراحی حروف و صفحه‌آرایی** متفاوت است.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

همچنین از آنجایی که این هنر جنبه‌هایی از سنت را در دل خود دارد باید آن را تا حدی از تایپوگرافی که مبتنی بر ارزش‌های گرافیکی مدرن و کارهای **چاپی** است متمایز کرد.

خوشنویسی تقریباً در تمام فرهنگ‌ها به چشم می‌خورد **اما در مشرق زمین** و به‌ویژه در **سرزمین‌های اسلامی و ایران** اهمیت بسیاری در میان هنرهای بصری دارد.

عکاسی

عکاسی در لغت به معنای روش عکاسی و عکسبرداری است و همچنین به عمل و شغل عکاس نیز گفته می‌شود.

این **هنر** در اکثر زبان‌های جهان فتوگرافی خوانده می‌شود که ترکیبی از دو کلمه يونانی فتو به معنی نور و گرافی به معنی ثبت یا نگارش است که در دو مرحله انجام می‌شود: نخست، به دست آوردن تصویر به وسیله دوربین و ثبت آن روی نگاتیو (فیلم) یا گیرنده تصویر الکترونیکی و دوم، ظاهر کردن تصویر مخفی حاصل از دوربین عکاسی و پایه‌ارکردن آن.

عکاسی دارای سه جنبه علمی، صنعتی و هنری است؛ به عنوان یک پدیده علمی متولد شد، به‌شکل یک صنعت گسترش یافت و به عنوان هنر ثبتیت شد.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

عکاسی توسط یک فرد کشف و تکمیل نشده است، بلکه نتیجه تلاش بسیاری از افراد در زمینه های مختلف و اکتشافات و نوآوری های آنان در طول تاریخ است و سال ها قبل از اختراع عکاسی، اساس کار دوربین عکاسی وجود داشته است اما اولین تصویر لیتوگرافی نوری در سال ۱۸۲۲ میلادی توسط مخترع فرانسوی، ژوزف نیسهفور نیپس تولید شد و پس از آن توانست عکسی دائمی از طبیعت به نام اصطبل و کبوترخانه را خلق کند.

او با همکاری لوئی داگر، آزمایش هایی را بر ترکیبات نقره براساس یافته های یوهان هاینریش شولتز انجام دادند و داگر در سال ۱۸۳۷ توانست روش داگرئوتایپ را اختراع کند.

4) ادب یا ادبیات

ادب یا ادبیات عبارت است از آن گونه سخنی که از حد سخنان عادی، برتر و والاتر بوده است و مردم، آن سخنان را در میان خود، ضبط و نقل کرده اند و از خواندن و شنیدن آنها دگرگون گشته و احساس غم، شادی یا لذت کرده اند.

در باور همگانی ادبیات یک تیره یا ملت برای نمونه مجموعه متن هایی است که آثار ماندگار و برجسته پیشینیان آن تیره و ملت را تشکیل می دهند.

یکی از طبقه بندی های مشهور و پر کاربرد متن های ادبی، طبقه بندی دو گانه ای است که بر اساس آن متن ها به دو گونه اصلی شعر و نثر تقسیم می شوند. این طبقه بندی سنت دیرینه ای در سخن شناسی، زبان فارسی و ادبیات جهان دارد.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

شعر، سروده، چامه یا چکامه

شعر، سروده، چامه یا چکامه یکی از کهن‌ترین گونه‌های ادبی و شاخه‌ای از هنر است.

دهخدا در یادداشت‌های خود درباره شعر چنین می‌نویسد: «چکامه، چغامه، چامه، نشید، نظام، سخن

منظوم، منظومه، قریض. ظاهراً ایرانیان را قسمی سرود یا شعر بوده و خود آنان یا عرب آن را «هَنِيمَه» می‌نامیده‌اند.

قدیم‌ترین شعر ایران که به دست است گاتاهای زرتشت می‌باشد که نوعی شعر هجایی محسوب می‌شود.»

در تعریف‌های سنتی درباره شعر کهن فارسی، ویژگی اصلی شعر را موزون و آهنگین بودن آن دانسته‌اند. در تعریف‌هایی دیگر، با دانش، فهم، درک، ادراک و وقوف یکی انگاشته شده‌است

دهخدا در فرهنگ لغت خود به تعاریف علمای عرب نیز اشاره کرده و می‌نویسد: «نَزْدُ عَلَمَيِّ عَرَبٍ كلامی را شعر گویند که گوینده آن پیش از ادای سخن قصد کرده باشد که کلام خویش را موزون ادا کند و چنین گوینده‌ای را شاعر نامند ولی کسی که قصد کند سخنی ادا کند و بدون اراده سخن او موزون ادا شود او را شاعر نتوان گفت»

نشر

در اصطلاح ادبیات، نشر به سخنی اطلاق می‌شود که به رعایت وزن و قافیه پای‌بند نیست.

در مقابل نظم، حالت نشر به سبک گفتاری روزمره نزدیکتر می‌باشد.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

کاربرد نثر بیشتر در توضیح واقعیات و بحث در مورد اندیشه‌ها و نظرات است.

در رسانه‌ها، فیلم‌ها، فلسفه، نمایشنامه، تاریخ، زندگینامه، نامه‌نگاری، مقاله‌نویسی نشریات و دانشنامه‌ها بیشتر از نثر بهره می‌گیرند.

داستان یا قصه

داستان یا قصه به نثری گفته می‌شود که روایتی تخیلی در آن نقل می‌شود.

داستان شامل انواع رمان، داستان کوتاه و داستانک می‌باشد.

داستان از انواع ادبی است، شامل آثاری که از تخیل نویسنده خلق شده است و حوادث و شخصیت‌های آن واقعیت ندارند.

رمان

متنی روایتگر و داستانی است که در قالب نثر نوشته می‌شود.

در سده هجدهم (میلادی) کلمه «رمان» بیشتر برای اشاره به قصه‌های کوتاه در مورد عشق و توطئه به کار می‌رفت.

در ۲۰۰ سال اخیر رمان تبدیل به یکی از مهم‌ترین اشکال ادبی شده است.

کلمه «رمان» از زبان فرانسوی وارد زبان فارسی شده است. رمان در فارسی قالب ادبی مدرنی به شمار می‌رود.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

داستان کوتاه

داستان کوتاه گونه‌ای از ادبیات داستانی است که نسبت به رمان یا داستان بلند حجم بسیار کمتری دارد و نویسنده در آن برشی از زندگی یا حوادث را می‌نویسد در حالی که در داستان بلند یا رمان، نویسنده به جنبه‌های مختلف زندگی یک یا چند شخصیت می‌پردازد و دستش برای استفاده از کلمات باز است.

به همین دلیل ایجاز در داستان کوتاه مهم است

و نویسنده نباید به موارد حاشیه‌ای پردازد

داستانک

قالبی در داستان نویسی است که در چند خط یا حداکثر یک صفحه نوشته می‌شود و در پی یک کشف ضربه‌زننده است.

این کشف می‌تواند غافلگیر کردن خواننده و ایجاد شوک، شوخی یا نمایش لحظه‌ای زیبا باشد همچنین داستانک یا فلشن فیکشن می‌تواند پایانی نداشته باشد و انتهای داستانک را به خواننده واگذار کند.

برعکس رمان یا داستان، که در انتهای آن رویداد مهم پایان می‌پذیرد.

در فارسی می‌توان آن را «داستان ناگهان»، «داستان لحظه»، و «داستان آنی» ترجمه کرد

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

برای تبدیل داستان کوتاه به داستانک لازم است که نویسنده بخش اصلی داستان کوتاه را در نظر بگیرد و آن را خلاصه کند

. داستانک از طرح اولیه‌ای که برای نوشتن یک رمان یا داستان کوتاه در ذهن نویسنده شکل می‌گیرد هم کوتاه‌تر و خلاصه‌تر است.

ایجاز مهم‌ترین صنعت ادبی در نوشتن داستانک است و نویسنده‌ای که می‌خواهد داستانک بنویسد حتماً باید از نحوه ایجاز اطلاع داشته باشد تا با چیدن درست و مناسب کلمات داستانک را شکل دهد.

دزد باورها

گویند روزی دزدی در راهی بسته‌ای یافت که در آن چیز گرانبهایی بود و دعاً نیز پیوست آن بود. آن شخص بسته را به صاحب‌ش بازگرداند.

او را گفتند: چرا این همه مال را از دست دادی؟

گفت: صاحب مال عقیده داشت که این دعا، مال او را حفظ می‌کند و من دزد مال او هستم، نه دزد دین!

اگر آن را پس نمی‌دادم و عقیده صاحب آن مال خللی می‌یافت، آن وقت من، دزد باورهای او نیز بودم و این کار دور از انصاف است.

{ هنر و ارتباطات }

درویش تهی دست

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

درویشی تهی دست از کنار باغ کریم خان زند عبور می‌کرد. چشمش به شاه افتاد و با دست اشاره‌ای به او کرد. کریم خان دستور داد درویش را به داخل باغ آوردند.

کریم خان گفت : این اشاره‌های تو برای چه بود ؟

درویش گفت : نام من کریم است و نام تو هم کریم و خدا هم کریم.

آن کریم به تو چقدر داده است و به من چی داده ؟ کریم خان در حال کشیدن قلیان بود؛ گفت چه می‌خواهی ؟

درویش گفت : همین قلیان ، مرا بس است ! چند روز بعد درویش قلیان را به بازار برد و قلیان بفروخت خریدار قلیان کسی نبود جز کسی که می‌خواست نزد کریم خان رفته و تحفه برای خان ببرد ! پس جیب درویش پر از سکه کرد و قلیان نزد کریم خان برد ! روزگاری سپری شد. درویش جهت تشکر نزد خان رفت.

ناگه چشمش به قلیان افتاد و با دست اشاره‌ای به کریم خان زند کرد و گفت : نه من کریم نه تو؛ کریم فقط خداست ، که جیب مرا پر از پول کرد و قلیان تو هم سر جایش هست

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

نمایشنامه

پیس

pièce de théâtre

یا تئاترنوشت به متن قابل اجرا در تئاتر (نمایش) گفته می شود.

نمایشنامه معمولاً در قالب گفتگو بین شخصیت‌ها نوشته می شود.

به نویسندهٔ این متن نمایشنامه نویس می گویند.

مکان و زمان رخ دادن حوادث و نیز توضیح دربارهٔ صحنه قبل از نوشتمن متن نمایش اهمیت دارند.

در نمایشنامه حالات چهره‌ی بازیگر نیز ذکر می شود.

هر پرده از نمایش شامل بخش‌های مختلفی است که ساختار نمایشنامه را تشکیل می دهند.

فیلمنامه

یاسناریو

Scénario

داستانی است که همراه با توضیح صحنه‌ها برای ساخت فیلم نوشته می شود.

به نویسندهٔ فیلمنامه، فیلمنامه‌نویس می گویند.

عناصر فیلمنامه از داستان و شخصیت‌ها، صحنه‌ها، سکانس‌ها، پرده‌ها، موسیقی، مکان‌ها و ...

تشکیل شده‌اند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

یک فیلمنامه یا اسکریپت، یک اثر نوشته شده توسط فیلمنامه‌نویس برای یک فیلم، برنامه تلویزیونی یا بازی ویدیویی است.

این سریال‌ها می‌توانند کارهای اصلی یا سازگاری از قطعات موجود در نوشتن باشند. در آنها، جنبش، اعمال، بیان و گفت و گوهای شخصیت‌ها نیز نقل شده است.

فیلمنامه‌ای که برای تلویزیون نوشته شده است نیز به عنوان یک نمایش تلویزیونی شناخته شده است.

(5) معماری

سبک طراحی و شیوه ساخت و ساز ساختمان‌ها و دیگر سازه‌های فیزیکی که به نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی اقوام، نگرش‌ها و جغرافیا است.

معماری، هنر و فن طراحی و ساختن بناها، فضاهای شهری و دیگر فضاهای درونی و بیرونی برای پاسخ هماهنگ به نیازهای کارکردی و زیباشناسانه است.

خلق فضاهای با خلوص بصری در معماری از عمدۀ فعالیت‌های معماران است.

باید معماری را از مهندسی سازه و ساخت و ساز متمایز ساخت. گرچه عمدۀ بناها (نظیر خانه‌ها و مکان‌های عمومی) کاملاً در حیطه دانش معماری است، برخی سازه‌ها و بناهای دیگر (مثل پل‌ها، کارخانه‌ها و...) وجود دارند که در مرزی بین معماری و مهندسی یا معماری و هنر قرار می‌گیرند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

6). رقص

رقص کنشی است انسانی بر مبنای حس و حرکت جهت

ابراز حسی پرشور و فزاینده برای دنیای پیرامون که بیان‌کننده یک حالت، تجربه یا درک باشد رقص می‌تواند در یک محیط اجرایی، روحانی یا اجتماعی اجرا شود.

رقص یکی از رشته‌های هنرهای نمایشی و از هنرهای هفتگانه بهشمار می‌آید که متشکل از مجموعه حرکات هدفمند انسانیست.

این حرکات ارزش و معنای سمبولیک و زیبایی‌شناسانه‌ای دارند که به وسیله کنشگران و تماشاگران به عنوان پدیده‌ای به نام رقص در یک فرهنگ خاص شناخته شده‌است.

رقص را می‌توان بر مبنای سبک رقص پردازی، زبان حرکتی رقصنده، یا پیشینه تاریخی و مکانی اش به انواع مختلف دسته‌بندی کرد و شرح داد.

واژه رقص همچنین برای نشان دادن جنبش‌های موزون و ترازمند جانداران و اشیاء دیگر به کار می‌رود مانند رقص برگ‌ها، رقص باد.

{ هنر و ارتباطات }

7) هنرهای نمایشی

هنرهای نمایشی شکلی از هنر است که برخلاف هنرهای پلاستیکی,

هنرمند در آن با استفاده از بدن و فیزیک خود در وهله نخست و سپس بهره‌گیری از امکانات دیگر به خلق هنر خود می‌پردازد.

اصطلاح «هنرهای نمایشی» برای اولین بار در سال ۱۷۱۱ در زبان انگلیسی برای مجموعه‌ای از هنرهای دیداری متکی به بازیگر مورد استفاده قرار گرفت

تقسیم بندی هنرهای نمایشی

هنرهای نمایشی شامل:

انواع رقص، موسیقی زنده، اپرا، تئاتر (زنده و عروسمی)، سینما، شعبده‌بازی و تردستی،
داستان‌گویی، نمایش‌های سیرک (بندبازی، معرکه گیری، کار با حیوانات و نمایش‌های پهلوانی) و
سایر هنرهای مشابه است.

هنرمندان این نمایش‌ها با عنوان‌هایی چون: هنرپیشه، کمدین، رقصنده، شعبده‌بازان، نوازنده‌گان و خوانندگان نام برده می‌شوند

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

سینما

سینما یک رسانه دیداری شنیداری مبتنی بر فناوری است که به وسیله آن فعالیت اقتصادی صورت می‌گیرد و همچنین قابلیت استفاده هنری را دارد.

یک اثر سینمایی که فیلم سینمایی نامیده می‌شود، از عناصر تصویر (به صورت مجموعه‌ای از فریم‌ها) و صدا (گفتگو، صدا و موسیقی) تشکیل شده‌است.

یک فیلم بر اساس فیلم‌نامه و توسط کارگردان، با هزینه تهیه کننده و مجموعه‌ای از بازیگران، فیلم‌بردار و عوامل دیگر ساخته می‌شود.

سینما جدیدترین شاخه هنر، معروف به هنر هفتم است که امروزه یکی از عمومی‌ترین و محبوب‌ترین تولیدات هنری را ارائه می‌کند. سینما همچنین به محل پخش عمومی فیلم سینمایی نیز گفته می‌شود.

در ایران هر ساله روز ۲۱ شهریور به عنوان روز سینما گرامی داشته می‌شود.

تئاتر

تئاتر شاخه‌ای از هنرهای نمایشی است که به بازنمودن داستان‌ها برابر تماشاگران می‌پردازد.

به جز سبک معیار گفتار دراماتیک، تئاتر گونه‌های دیگری نیز دارد

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

مانند

اپرا

باله

کابوکی

تعزیه

خیمه شب بازی

و پانتومیم.

اپرا

اپرا آمیزه‌ای از موسیقی و نمایش است تا حقیقت به تصویر کشیده شود.

از این رو برای خلق آثار اپرایی باید در دو بخش موسیقی و نمایش عالم بود تا پدیده‌ای در خور

تحسین ایجاد کرد.

با این حال موسیقی دارای اعجازی است که با آن، داستانی هرچند ساده به تجربه احساسی عمیق و

دل‌انگیز بدل می‌شود.

همچنانین داستان‌ها و نمایشنامه‌های موفق نیز با درآمیختن با موسیقی، بقا و عمق بیشتری می‌یابند

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

اپرا مجموعه‌ای است از هنرهای مختلف: موسیقی, ادبیات, فن بازیگری, طراحی صحنه, دکور و

کارگردانی. صحنه آرایی

باله

Ballet

نوعی رقص صحنه‌ای است. حرکات باله نیاز به حد بالایی از ورزیدگی بدن رقصنده دارد.

با وجود اصالت این هنر در فرهنگ ملل مختلف، ریشه باله را شاید بتوان در ایتالیای دوره رنسانس یافت.

اما در فرانسه و روسیه بود که باله فرم و شکل امروزی را به خود گرفت.

واژگان و نام حرکت‌ها در رقص باله به زبان فرانسه است

کابوکی

نام گونه‌ای از تئاتر سنتی ژاپنی است که شهرتش به دلیل سبک درام آن و نوع لباس زینتی بازیگرانش می‌باشد.

این واژه از ترکیب سه نویسه کانجی تشکیل شده‌است، که از چپ به راست، به معنی آواز، رقص و مهارت می‌باشند و بهمین دلیل است که کابوکی گاهی «هنر آواز و رقص» ترجمه می‌شود.

حروف این کلمه، به دلیل آن که از زبان چینی وارد شده‌اند، مفهوم واقعی لغت را نشان نمی‌دهند.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

در کانجی، مهارت به طور کلی به بازیگر تئاتر کابوکی اشاره می‌کند و خود لغت کابوکی از

kabuku

مشتق شده که به معنی تکیه دادن یا غیرمعمول بودن است. پس کابوکی می‌تواند به مفهوم «تئاتر پیشرو» یا «تئاتر عجیب» نیز باشد.

تعزیه

تعزیه به معنای متعارف، نمایشی است که در آن واقعه کربلا به دست افرادی که هر یک نقشی از شخصیت‌های اصلی را بر دوش دارند، نشان داده می‌شود

این نمایش نوعی نمایش مذهبی و سنتی ایرانی-شیعی و بیشتر درباره کشته شدن حسین بن علی و مصطفی اهل بیت است.

هنر تعزیه از یک سو به بالندگی تئاتر در ایران کمک کرده و از سوی دیگر، نشانی هنری از مذهب شیعه است.

از مکانهای مطرح در زمینه اجرای تعزیه در ایران می‌توان استانهای اردبیل (شهر لاهرود) سمنان (شاهرود)-اصفهان-مرکزی-قم-تهران-مازندران-قزوین- البرز-کرمان-یزد-همدان-خوزستان-فارس-زنجان-بوشهر و خراسان رضوی را نام برد

{ هنر و ارتباطات }

خیمه‌شب‌بازی

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

برخی خیمه‌شب‌بازی را به کمدهای دل‌آرته منسوب می‌دانند و گروهی بر این عقیده‌اند که از کشورهای کهن چین، هند، ژاپن و نواحی جنوب شرقی آسیا به اروپا نفوذ کرده است.

خیمه شب بازی یا شب بازی، شبها و در خیمه‌ای که دو طرفش دو چراغ روشن بود، نمایش داده می‌شد.

یک طرف صندوق به طرف تماشاچیان باز بود و سه طرف دیگرش اتاقی را نشان می‌داد.

صندوق در خیمه بود و نمایشگردان پشت صندوق مخفی می‌شد و عروسک‌ها را با نخ یا بالهای نازک تکان می‌داد.

در نمایش‌های خیمه‌ای که خاص طبقات بالا اجرا می‌شد، نمایش‌ها مجلل و مفصل و خیمه فاخر و رنگارنگ بوده است **پانتومیم یا ادابازی**

Pantomime

به اجرای نمایش بی‌کلام فقط با استفاده از حرکات بدن گویند. واژه پانتومیم به ۲ قسمت تقسیم می‌شود.

پانتو

میم

در اصل واژه میم به صورت اشتباه به کار برده می‌شود، که درست و اصل آن مایم است.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ریشه ما یم بر می‌گردد به نخستین روزهای حیات بشر و انسان‌ها که کلام نداشتند و برای برقراری این کلام نداشتند و به چیزی جز بدن خود متکی نبودند.

در دوران آنتی میزیسیم یا جاندارگرایی اشیا این پدیده به نام «جادوگر» اتفاق می‌افتد او که اولین بازیگر تاریخ است با زدن ماسک به چهره‌اش صحنه شکار را توصیف می‌کند.

این پدیده دارای محیط اجرایی و داستانی است که این‌ها هیچ‌کدام چیزی کمتر از درام امروزی ندارد.

بعداً ماسک از چهره جدا شد و آغاز تئاتر عروسکی است. ما یم به زندگی خودش ادامه می‌دهد تا قرون وسطی که ما یم تبدیل به نمایش‌های مستهجن می‌شود البته در یونان. در روم تبدیل به گلادیاتورها و خشونت می‌شود، همه این‌ها تا قبل از قرن ششم پیش از میلاد است. بعد از این زمان بدون کلام می‌شود.

6) هنر هشتم روابط عمومی

امروزه نقش روابط عمومی ها در کمک به تصمیم گیری‌های مدیریتی و استراتژیک یک سازمان نقشی قابل توجه است، نقش روابط عمومی به عنوان ابزار مدیریتی برای فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و الکترونیکی، از مشخصه‌های جدید روابط عمومی در عصر ارتباطات است.

بنا براین، از نقاط برجسته و ممتاز در مدیریت استراتژیک، تأکید بر محیط برون سازمانی و حتی جهانی است و در واقع، منظور از وظایف استراتژیک روابط عمومی، مشارکت در روند تصمیم گیری سازمان است

{ هنر و ارتباطات }

هنر ایرانی

هنر ایران یکی از غنی‌ترین میراث‌های هنری در تاریخ جهان است و دربرگیرنده بسیاری از رشته‌ها از جمله فرش، ادبیات، صنایع دستی، معماری، نقاشی، بافندگی، سفالگری، موسیقی، خوشنویسی، فلزکاری، خاتم کاری، مینا کاری، نگارگری و ...

حدودا ۳۰۰ نوع هنر مختلف

در ۴۰۰ گروه هنری مختلف می‌باشد.

بافندگی یا بافتني گونه‌ای از صنایع دستی است که با بافتن نخ و تبدیل آن به پارچه انجام می‌شود.

در این گونه نخ‌ها به صورت حلقه‌هایی در هم تنیده می‌شوند.

بافندگی هم از طریق دست و هم ماشینی انجام می‌شود و سبک‌ها و مدل‌های گوناگونی دارد.

این تفاوت در گونه نخ‌ها و همچنین ضخامت میل بافندگی است

بافندگی

بافندگی یا بافتني گونه‌ای از صنایع دستی است که با بافتن نخ و تبدیل آن به پارچه انجام می‌شود.

در این گونه نخ‌ها به صورت حلقه‌هایی در هم تنیده می‌شوند.

بافندگی هم از طریق دست و هم ماشینی انجام می‌شود و سبک‌ها و مدل‌های گوناگونی دارد.

این تفاوت در گونه نخ‌ها و همچنین ضخامت میل بافندگی است

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

سفالگری

سفالگری ساختن ظروف با گل است و به ظرف ساخته شده از این طریق سفال می‌گویند.

از مشهورترین سفالینه‌ها می‌توان به کوزه و پیاله سفالین اشاره کرد

. پیش از رواج شیشه سفالینه‌ها رایج‌ترین مظروفات بشر بودند.

مرغوب‌ترین خاک در صنعت سفالگری خاک رس می‌باشد که به دلیل وجود مقادیر بالای آهن در آن، به رنگ سرخ است.

سفالگری از نخستین صنایع بشر می‌باشد. خاستگاه آن را گرچه به درستی آشکار نیست ولی از روی یافته‌های کهن سرزمین باستانی سومر می‌دانند

ظرف‌های سفالی، شاید یکی از قدیمی‌ترین ساخته‌های آدمی است.

انسان‌های اولیه از آن زمان که به فکر ذخیره آب و غذا افتادند و به خاصیت چسبندگی و شکل‌گیری گل رس پی بردن ظرف‌های سفالی را به شکل‌های گوناگون ساختند.

با گذشت زمان و گسترش زندگی، سفالگری هم تکامل یافت. انسان‌های آفریننده با دست‌هایشان بر ظرف‌های گلی نقش و نگارهایی کشیدند و آن‌ها را با رنگ‌های گوناگون آراستند. هم اینک در نقاطی از ایران از جمله در: مندگناباد، لالجین همدان، میبد یزد، شهرضاي اصفهان، زنج آذربایجان، کوزه کنان آذربایجان، کلپورگان سیستان و بلوچستان، جویبار مازندران و سیاهکل گیلان ظروف سفالین تهییه می‌شود

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

سفالگری

سفالگری ساختن ظروف با گل است و به ظرف ساخته شده از این طریق سفال می‌گویند.

از مشهورترین سفالینه‌ها می‌توان به کوزه و پیاله سفالین اشاره کرد

. پیش از رواج شیشه سفالینه‌ها رایج‌ترین مظروفات بشر بودند.

مرغوب‌ترین خاک در صنعت سفالگری خاک رس می‌باشد که به دلیل وجود مقادیر بالای آهن در آن، به رنگ سرخ است.

سفالگری از نخستین صنایع بشر می‌باشد. خاستگاه آن را گرچه به درستی آشکار نیست ولی از روی یافته‌های کهن سرزمین باستانی سومر می‌دانند

ظرف‌های سفالی، شاید یکی از قدیمی‌ترین ساخته‌های آدمی است.

انسان‌های اولیه از آن زمان که به فکر ذخیره آب و غذا افتادند و به خاصیت چسبندگی و شکل‌گیری گل رس پی بردن ظرف‌های سفالی را به شکل‌های گوناگون ساختند.

با گذشت زمان و گسترش زندگی، سفالگری هم تکامل یافت. انسان‌های آفریننده با دست‌هایشان بر ظرف‌های گلی نقش و نگارهایی کشیدند و آن‌ها را با رنگ‌های گوناگون آراستند. هم اینک در نقاطی از ایران از جمله در: مندگناباد، لالجین همدان، میبد یزد، شهرضاي اصفهان، زنج آذربایجان، کوزه کنان آذربایجان، کلپورگان سیستان و بلوچستان، جویبار مازندران و سیاهکل گیلان ظروف سفالین تهییه می‌شود

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

فلزکاری

فلزکاری فرایند کار کردن با فلز برای ساخت محصولات فلزی است.

فلزکاری بخش بزرگ از علوم و تمدن امروزه بشریت است.

این علم مطالعه خاصیت‌های تمامی فلزات را دربر می‌گیرد.

این صنعت به دو بخش تقسیم گردیده است.

اول جدا و خالص ساختن از سایر عناصر و دوم شکل‌دادن پس از ذوب.

هم‌اکنون بیش از (۷۰) درصد فلزات مورد نیاز از سنگ‌های فلزخیز استخراج شده و پس از پروسه جداسازی در صنایع گوناگون به‌طور گستردگی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اکثر فلزات به شکل ترکیب شیمیایی یا مخلوط می‌باشند.

کاشی معرق

معرق کاری عبارت است از قطعه‌های بریده شده کاشی که نقوش مختلف

را از رنگ‌های متفاوت تراشیده و در کنار یکدیگر قرارداده و به شکل

قطعاتی بزرگ در آورده و روی دیوار نصب می‌شود، تا زینت بخش بنأ گردد.

این نقوش گاهی از نقش‌های گره‌کشی و گاهی از نقشهای مختلف

مانند گل و بوته‌سازی اسلیمی‌ها که هر کدام جداگانه می‌توانند بنایی را زینت بخشد.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

معرق چوب

معرق واژه‌ای عربی و در لغت به معنای وصله و رگه می‌باشد. معرق هنریست که با کنار هم قرار دادن قطعات ریز تشکیل یک اثر بزرگ‌تر را می‌دهد.

منبت‌کاری

منبت یکی از هنرها و صنایع دستی است. در این هنر نقش‌ها به صورت نقش بر جسته روی زمینه کار قرار می‌گیرند.

منبت‌کاری چوب یکی از شاخه‌های منبتکاری است ولی منبت کاری بیشتر به صورت کنده کاری روی چوب اجرا می‌شود. سالهاست که ملایر به عنوان پایتحث جهانی منبت در سازمان میراث فرهنگی به ثبت رسید و ثبت جهانی آن در استانه اعلام است.

یکه تاز عرصه منبت ایران زمین و جهان می‌باشد و هیچ شهر و دیاری توان رقابت با ملایر را ندارد.

تفاوت منبت کاری با معرق کاری چیست؟

منبت به مفهوم کنده کاری است که بر روی چوب انجام می‌گردد.

منبت کاری هنری است که ریشه در تاریخ ایران دارد.

اولین هنرمندان منبت کار در واقع همان انسان‌هایی هستند که برای اولین بار از ابزار استفاده کردند. شاید بتوان گفت کشف فلز و ساخت ابزار نقطه عطفی در هنرها دستی همچون منبت کاری و معرق کاری است.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ابزار های تیز و برنده که با اشکال به خصوصی ساخته شده اند در دستان هنرمند صنعت کار به زیبایی هر چه تمامتر به کار گرفته میشود.

معرق به معنای نوعی از چیدمان است که تکه های ریز چوب را در کنار یکدیگر شکل می دهد. تکه های ریز چوب های رنگارنگ طبیعی در کنار یکدیگر تبدیل به اشکالی زیبا و چشم نواز خواهند شد.

خراطی

خراطی شیوه‌ای از تولید محصولات چوبی است که طی آن و توسط ابزار و وسائل مختلف و عمدهاً به وسیله دستگاه خراطی اشیایی نظیر گهواره، پایه آبازور، پایه میز، دسته، دسته پیچ گوشتی، شمعدان و ظروف مختلف ساخته و پرداخته می‌شود.

خراطی ساختن اشیا از چوب است که سابقه‌ای بسیار طولانی دارد.

خراطی چوب یکی از صنایع دستی سنتی ایران است که از زمان‌های قدیم در این مرز و بوم رواج داشته و به طور معمول در مناطقی از کشور که چوب در آنجا بیشتر یافت می‌شود رایج است.

در هنر خراطی اشیاء به صورت متقارن ساخته می‌شود اغلب از چوبهای نرم و اندکی مرطوب برای این کار استفاده می‌کنند.

هنر خراطی از تراش و شکل بخشیدن به چوب در اثر حرکت دورانی دستگاه خراطی حاصل می‌شود.

سابق بر این دستگاه خراطی مشتمل بر چند ابزار دستی بود که از چوب ساخته و پرداخته می‌شد

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

در حال حاضر این دستگاه از دو بازوی فلزی تشکیل شده است که با قرار گرفتن و محکم شدن حجم چوبی میان آنها، و با چرخش چوب حول یک محور کار و با استفاده از میله های فلزی (مغار) هر کدام در ایجاد فرو رفتگی یا خراشیدگی خاصی استفاده می شوند (بر حجم چوبی، شکل مورد نظر را ایجاد می نمایند)

نگارگری یعنی نقاشی اصیل ایرانی

نگارگری ایرانی به عنوان هنری برگرفته از مفاهیمی چون تعالی روح و رسیدن به عالم معنا و جاودانگی با نگرش حقیقتگرا و هنر قدسی در سراسر دنیا شناخته شده است

در حقیقت نگارگری مفهوم عام دارد و روش ها و سبک های گوناگون نقاشی ایرانی را شامل می شود چه آنها که در کتاب و نسخه های خطی صورت گرفته و شامل تذهیب، حاشیه سازی، جدول کشی گل و مرغ و چه آنها که بر دیوار بناها و بوم های دیگر انجام شده است.

میناکاری

میناکاری یا میناسازی هنری است با سابقه ای در حدود پنج هزار سال که زیرمجموعه صنایع دستی جای گرفته است.

امروزه این هنر بیشتر بر روی مس انجام می شود، ولی می توان بر روی طلا و نقره نیز آن را به عمل آورد طلا تنها فلزی است که به هنگام ذوب شدن مینا اکسید نمی شود از اینرو امکان اجرای طرحی

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

همراه با جزئیات و با شباهت هر چه تمامتر بر روی مینا را ایجاد می کند در حالی که میناهای مسین و نقره ای چنین کیفیتی را ندارند.

شكل گیری مینا نیز از ترکیب اکسیدهای فلزات و چند گونه نمک در مجاورت حرارت بالا (۷۵۰ تا ۸۵۰ درجه سانتی گراد) است که رنگ ها در طول زمان و بر اساس دما بوجود می آیند.

امروزه در ایران کانون تولید مینا کاری شهر اصفهان است و استادان برجسته ای در تولید آثار مینا مشغول به فعالیت هستند.

مینا کاری در لغت به چه معناست ؟

نزدیک ترین معنای لغوی برای مینا به معنی آسمان آبی است.

مینا کاری هنری است که طرح های متفاوتی که معمولاً با قلم سفید است بر روی ظروف مسی، نقره ای و طلا نقش می شود

رنگ زمینه زیر نقوش معمولاً به رنگ های آبی، سبز و گاهی قرمز است که اگر به چشم هنر به داخل ظروف منقوش مینا بنگریم یادآور پهنه ای زیبای آبی آسمان باشد.

شاید به همین خاطر است که اسم این هنر را مینا کاری نامیده اند.

{ هنر و ارتباطات }

خاتم کاری

تعریف خاتم کاری در دایره المعارف فارسی «هنر آراستن سطح اشیاء به صورتی شبیه موزائیک ، با مثلث های کوچک. طرح های گوناگون خاتم همواره به صورت اشکال منظم هندسی بوده است .

این اشکال هندسی را با قراردادن مثلث های کوچک در کنار هم نقش بندی می کنند .

مثلث ها از انواع چوب ، فلز و استخوان می سازند. هرچه مثلث ها ریزتر وظریفتر باشند، خاتم

مرغوب تر است

هنر اسلامی

هنر اسلامی یا هنرهای مسلمانان به مجموعه شیوه‌ها یا آثار هنری اطلاق می‌شود که در

جامعه مسلمانان و نه لزوماً توسط مسلمانان آفریده شده است.

هرچند ممکن است این هنرها در مواردی با تعالیم و شریعت اسلام انطباق نداشته باشد ولی تأثیر فرهنگ اسلامی و منطقه‌ای در آن به خوبی نمایان است.

هنر اسلامی یکی از دوران‌های شکوهمند تاریخ هنر و یکی از ارزشمندترین دستاوردهای بشری در عرصه هنری بهشمار می‌آید و شامل انواع متنوعی از هنر همچون معماری، خوشنویسی، نقاشی، سفالگری و مانند آن‌ها می‌شود.

هنر اسلامی هنری نیست که فقط به آیین اسلام ارتباط داشته باشد.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

اصطلاح «اسلامی» نه تنها به مذهب، بلکه به فرهنگ غنی و متنوع مردمان سرزمین‌هایی که

آیین اسلام در آن رواج دارد نیز اشاره می‌کند

عمده آنچه بر شکل‌گیری و تزئین بنای‌های صدر اسلام تأثیر گذاشت ویژه مسلمانان بود و این

تأثیرات در خدمت اهدافی قرار گرفت که پیش از اسلام به آن شکل و صورت وجود نداشت.

کاشی کاری

هنری که بیشتر در دیوار و سقف‌های اماکن مذهبی دیده می‌شود

. هنر کاشی کاری از عناصر مهم در معماری ایرانی بعد از اسلام است که به جهان اسلام

سرایت کرد. "منتسب به کاشان"؛ این تنها جمله و تعریفی است که از ریشه کلمه کاشی بدست می‌آید. و به احتمال زیاد اولین کاشی‌ها در ایران در شهر کاشان تولید شده‌اند.

تذهیب

تذهیب یا زراندود یا طلاکاری را می‌توان مجموعه‌ای از نقش‌های بدیع و زیبا دانست که

نقاشان برای هرچه زیباتر کردن

کتاب‌های مذهبی، علمی، فرهنگی، تاریخی، دیوان اشعار، و قطعه‌های زیبای خط به کار می‌برند

لغت تذهیب واژه‌ای عربی است و مصدری از «ذهب» در باب تعییل است.

ذهب به معنای طلاست و تذهیب به معنای طلاکاری و زراندود کردن است

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

از طرفی رنگ طلایی در هنر تذهیب به عنوان رنگ درخشانی است که ارزش ویژه‌ای دارد

برای همین تذهیب را زر گرفتن و طلا کاری دانسته‌اند.

به هر حال تذهیب را می‌توان مجموعه‌ای از نقش‌های بدیع و زیبا دانست که نقاشان برای هرچه زیباتر کردن کتاب‌های مذهبی، علمی، فرهنگی، تاریخی، دیوان اشعار، جنگ‌های هنری و قطعه‌های زیبای خط به کار می‌برند.

استادان تذهیب این مجموعه‌های زیبا را در جای جای کتاب‌ها به کار می‌گیرند تا صفحه‌های زرین ادبیات جاودان و متون مذهبی سرزمین خود را زیبایی دیداری ببخشند.

تشعیر

تشعیر اصطلاح و روشی در تذهیب و نقاشی ایرانی یا نگارگری است و در آرایش کتاب

یا قطعات خط و مینیاتور استفاده می‌شود.

در تشعیرسازی یا تشعیراندازی، حاشیه صفحه‌ها را با نقش مایه‌هایی از حیوان، مرغ، گل و گیاه می‌آرایند.

رنگ‌ها در تشعیر محدود و اغلب از رنگ طلا استفاده فراوان می‌شود.

در واقع تشعیر نوعی تزئین نسخ خطی است که در حاشیه نسخ، معمولاً با یک یا دو و حتی با سه رنگ طلا انجام می‌گیرد.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

تشعیر، نقوشی از یک یا دو رنگ است که در حاشیه و سرفصل‌های برخی کتاب‌ها و در و دیوار و پرده‌ها و فضاهای موجود در مجلس‌سازی‌ها و پرده‌های نقاشی ایرانی کشیده می‌شود و در جلدسازی و قلمدان‌سازی و قلمزنی بر روی فلز و نیز خطاطی دیده شده است

تشعیر از شعر (مو) گرفته شده است و به نقوش بسیار ریز از گیاه و پرنده و درخت اطلاق

می‌شود.

از آنجا که طراحی تشعیر که در اصل طراحی حیوانات و منظره و اقسام آن است، اغلب با طلا و به وسیله

قلم موهای بسیار ظریف انجام می‌گرفته است، ظرافت خطوط را به مو تشبیه کرده‌اند

طرح‌ها و نگاره‌های غالب در ساختن تشعیر، بیشتر صخره سنگ‌ها،

حرکات ابر و باد، درختان متنوع، حیوانات خیالی و افسانه‌ای مانند

سیمرغ و اژدها، حیوانات وحشی در حال جست و خیز، پرندگان

و حیوانات کوچک با قلم اندازی‌های استادان و استفاده بی‌دریغ از طلای ناب است

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

تفاوت‌های تذهیب و تشعیر

تذهیب و تشعیر بخشی از هنر نگارگری محسوب می‌شوند که در خدمت تزئینات و حاشیه‌سازی صفحات قرآنی، ادعیه و خطنوشته‌ها بوده و در این زمینه هنری به کار می‌روند.

با این وجود تفاوتی در تکنیک اجرایی و اشکال و نقوشی که در این دو هنر ترسیم می‌شوند وجود دارد

* تذهیب هنری مجرد و ماهیتاً تزئینی است که معمولاً در تزئینات حواشی صفحات قرآن مورد

استفاده قرار می‌گیرد؛ نقوش این هنر حاوی مجموعه از طرح‌های اسلیمی و همچنین هندسی است که به شکل قرینه در اطراف یک طرح به اجرا درمی‌آید.

تفاوتی که این هنر با تشعیر دارد در این است که در تشعیر به جای استفاده از نقوش اسلیمی و هندسی، نقوش انسانی، حیوانی و گیاهی طراحی می‌شود

2* البته از آنجایی که تشعیر مشتقی از واژه مَشعر به معنای مو است لذا در فضای میانی نقوش

انسانی، حیوانی و گیاهی به کار رفته در این هنر با خطوطی منحنی به باریکی یک تار مو نیز مواجهیم که با پیچش‌های خاص خود حاصل چرخش قلمو، اجرا می‌شوند.

3* البته تشعیر بیشتر در حاشیه‌سازی و تزئینات آثار تصویری و نگارگری و خط نوشته‌هایی همچون

اشعار و کلمات قصار به کار می‌رود و در زمینه تزئین صفحات قرآنی بیشتر از تذهیب است که استفاده می‌شود.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

* در اجرای تشعیر هم نوعاً از ورقه‌های طلا و یا مُركبی حاصل از مخلوط آب و پودر طلا استفاده می‌شود؛ مسئله‌ای که هنر تشعیر را تبدیل به هنری پُرهزینه می‌کند که نمی‌توان آن را در تعداد زیادی از یک محصول واحد تکرار کرد و معمولاً آثار تشعیر در یک تک نسخه اجرا و عرضه می‌شوند

بخش دوم

تعریف ارتباط

فرایند انتقال پیام از سوی فرستنده به گیرنده مشروط بر آن که بین آنچه که در ذهن فرستنده بود. با آنچه در ذهن گیرنده شکل می‌گیرد مشابهت معنی وجود داشته باشد.

ارتباط زمانی شکل می‌گیرد که هدفی در آن وجود داشته باشد و قصد داشته باشیم پیامی را به طرف مقابله

خود منتقل کنیم. فرایند انتقال پیام از فرستنده به گیرنده به عنوان تعریف ارتباط را برخی صاحب نظران ذشرطی برایش قائل شدند مبنی بر اینکه من که فرستنده پیام هستم و میخواهم برای گیرنده ، پیامی ارسال کنم، بین معنی ای که از پیام در ذهن گیرنده شکل می‌گیرد با معنی مورد نظر فرستنده مشابهت معنی وجود داشته باشد. اگر این اتفاق رخ دهد می‌گوییم جریان ارتباطی بین ما شکل گرفته است. مثال: اگر یک ژاپنی در این کلاس باشد، به لحاظ شکلی در فرایند ارتباطی است ، اما چون نمی‌تواند پیام را رمز گشایی کند ، بنابر این ارتباطی بین ما شکل نگرفته است.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ارتباط چیست؟

ارتباط عبارتست از فن انتقال اطلاعات و افکار و رفتارهای انسانی از یک شخص به شخص دیگر است.

به طور کلی هر فرد برای ایجاد ارتباط با دیگران و انتقال پیام‌های خود به ایشان از وسائلی استفاده می‌کنند (مانند وقتی می‌خندد).

کلمه ارتباط معرف تمام جریان‌هایی است که به وسیله آنها یک اندیشه می‌تواند اندیشه دیگری را تحت تأثیر قرار دهد و به عبارت دیگر ارتباط سبب می‌شود که وجود انسان در وجود انسان دیگران تصاویر، مفاهیم، تمایلات و رفتارها و آثار روانی گوناگونی پدید آورد

ارتباط: communication

کلمه ارتباط به طور مفرد به معنای جریانی است که ضمن آن یک پیام از یک منشأ به یک مخاطب منتقل می‌شود و به زبان ساده می‌توان گفت ارتباط شامل چگونگی بیان یک مطلب به یک فرد است.

ارتباطات: communications

کلمه ارتباطات به صورت جمع معمولاً به وسایل و روش‌های ارتباطی اطلاق می‌شود. از این لحاظ یک روزنامه یک سازمان رادیویی و تلویزیونی ... از نوع ارتباط به شمار می‌روند.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ارتباط مفهومی میان ارتباط و اطلاع

بین ارتباط و اطلاع نسبت کل و جز برقرار است

یعنی هر خبر و اطلاعی نوعی ارتباط است، اما هر ارتباطی اطلاع و خبر نیست

برای اطلاع و خبر دو عنصر اساسی منتشر شدن و نو بودن وجود دارد که هر نوع ارتباط مستقیم

نظیر گفت و گو و مکاتبه با لزوم اعلان و انتشار، از قلمرو شخصی و خصوصی خارج می‌شود.

به این ترتیب خبر در قلمرو امور جمعی، اجتماعی و عمومی قرار می‌گیرد

ارتباط و اطلاع

نسبت کل و جزء بین ارتباط و اطلاع برقرار است یعنی هر خبر و اطلاعی یک نوع ارتباط تلقی

می‌شود ولی هر ارتباطی، اطلاع و خبر محسوب نمی‌شود.

انواع خبر

عنصر نو بودن خبر از گسترش شمول آن به اطلاعات مربوط به گذشته یا وقایع و فعالیت‌های تکراری

و مداوم جلوگیری می‌کند.

زیرا این نوع وقایع و فعالیت‌ها معمولاً موضوع مطالعات ادبی، هنری، فرهنگی و... می‌باشد و جنبه

خبری ندارد

. پس تنها به یک اقدام جدید و یک واقعه یا حادثه تازه می‌توان خبر اطلاق کرد.

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

خبر به دو نوع تقسیم می شود

1*معمولی

2*تازه

1*خبر معمولی شامل اطلاعاتی است که درباره اقدامات و وقایع به دست می آید. در این نوع اطلاعات

هرچند عنصر نو بودن اهمیت فراوان دارد در عین حال اگر در انتشار آنها تغییری رخ دهد اشکال

اساسی ایجاد نمی شود

2*در خبرهای تازه چنان که از نام آنها پیداست عنصر نو بودن اهمیت بیشتری دارد در حالی که اگر

این نوع خبرها انتشار نیابد در ساعات و دقایقی بعد قابل استفاده نیستند. به همین سبب خبرهای

تازه به فاسد شدنی کالا مثل سبزی تشبیه کرده اند.

ویژگیهای فراگرد ارتباطی

فراگرد ارتباطات از 5 ویژگی مهم برخوردار است:

1. ارتباطات یک فراگرد یا جريان مداوم است. یعنی جریان ارتباطی هیچ وقت قطع نمی شود و حتی

منزویترین آدمها هم حداقل ارتباطات را دارند. جاری است مثل آب رودخانه

2. فراگرد ارتباطات نظامگر است یعنی تابع نظم و سیستم است.

3. فراگرد ارتباطی میان کنشی است. 3 Transaction.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

4. ارتباطات میتواند ارادی و غیرارادی باشد

5. فراگرد ارتباطی مبتنی بر وظیفه است.

جريان ارتباطی از يكسری وظایفی برخوردار است که در ذیل به آن اشاره میشود.

1. **وظیفه پیوستگی:** رابطه بین دو طرف را در جريان ارتباطی به هم وصل میکند.

2. **وظیفه اطلاعاتی:** تبادل اطلاعات در ارتباطات (انسان در جريان ارتباطی تبادل اطلاعات میکند).

3. **وظیفه تأثیرگذاری:** طرفین جريان ارتباطی تلاش میکنند روی هم تأثیر بگذارند.

4. **وظیفه تصمیم گیری:** که آیا جريان ارتباطی بین انسانها ادامه پیدا کند یا خیر.

5. **وظیفه تصدیق:** تصدیق ادامه جريان ارتباطی.

جایگاه ارتباط جمعی

نگاه مطالعاتی به تأثیراتی که علم جامعه شناسی بعد از شکل گیری در فضای اجتماعی داشته است،

نگاه مطالعاتی به سمت بررسی ابعاد و تأثیرات و تحولات و همچنین تفاوت های محیطی جوامع از

سمت جامعه شناسان سوق یافته است.

گیدنژ معتقد است که جامعه شناسی نقش کلیدی در فرهنگ فکری امروز بازی میکند زیرا معتقد

است تفکر جامعه شناسانه بیش از هر چیز به خودشناسی فرد کمک میکند که این امر به نوبه خود به

شناخت بهتر فرد اجتماعی از دنیای روابط اجتماعی یاری میرساند

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

آن چیزی که مهم است توجه به این نکته است که دانش اجتماعی همواره با تحولات جوامع به آیتم های جدید میرسد و بستر یافته هایش دچار تحول می شود

بنابراین در دانش علوم اجتماعی دانش انباسته شوندهای مانند علوم طبیعی موجود نیست. بنابراین جامعه شناسی را باید در ردیف علوم پویا قرارداد که موید این نکته است که کتابخانه عظیم مطالعات اجتماعی انسان در جوامع مختلف است.

برای بررسی نقش و جایگاه وسایل ارتباط جمعی از دیدگاه مطالعات اجتماعی آن دو نگرش کلی یعنی دوفلسفه وجود در دا

1* که یک گروه رسانه را بعنوان عوامل دفاع از آزادی های اجتماعی می دانند.

2* و گروه دوم وسایل ارتباط جمعی را بعنوان عامل محدودیت ساز اجتماعی معرفی میکنند.

بنابراین وسایل ارتباط جمعی بنا به تعبیر مطالعات در گروههای فکری مختلف نقش ها و تاثیرات متفاوتی را در جوامع انسانی ایفا کرده اند

. به منظور بررسی عمیق در دوران معاصر اهمیت رسانه ها در جریانات فکری و نحله های مختلف قابل بررسی است.

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

وظایف وسائل ارتباط جمعی

فرهنگ سازی

آموزش

اطلاع رسانی

ایجاد مشارکت اجتماعی

"لاسول" در مقاله‌ای به عنوان "ساخت و کارکرد ارتباطات در جامعه" از وظایف دیگری برای

وسائل ارتباط جمعی نام می‌برد :

(علاوه بر اطلاع رسانی و بیان عقاید)

حراست از محیط / همبستگی میان اجزای جامعه / انتقال میراث‌های فرهنگی از نسلی به نسل دیگر

۱. هر رسانه‌ای که متولد می‌شود، نمی‌گوید که میخواهد وحدت جامعه را از بین ببرد یا برای ایجاد گستالت در بین بخش‌های مختلف جامعه آمده است بلکه می‌گوید من برای همبستگی آمد همام و برای مثال بین نهاد آموزش و بهداشت ارتباط برقرار کند

برای مثال رسانه به کمک آموزش و پژوهش و نهاد خانواده می‌آید و جریان ارتباطی بین مخاطبان خود ایجاد می‌کند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی }

{ مدرس : ناهید خوشنویس }

2. وظیفه حفظ و حراست از محیط:

همه رسانه‌ها وظیفه شان این است که از محیط زندگی بشر حراست و حفاظت کنند.

اگر بیماری در سطح جامعه ایجاد می‌شود رسانه‌ها سعی می‌کنند با افزایش آگاهی مخاطبان خود در مورد آن، امکان حفاظت و مراقبت در برابر آن بیماری را در مخاطبان خود ایجاد کنند.

رسانه‌ها در شرایط مختلف به مخاطبان خود اطلاعات و آگاهی میدهند و آنها را واکسیناسیون می‌کنند در برابر بسیاری از اتفاقاتی که ممکن است بیفتد.

3. وظیفه انتقال آداب و سنت از نسلی به نسل دیگر:

ما اگر اطلاعات خود در خصوص آداب و سنت را از طریق رسانه دریافت می‌کنیم. در واقع آداب و سنت که در گذشته به صورت شفاهی و سینه به سینه از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شد الان اتفاق نمیافتد و رسانه‌ها وظیفه این انتقال را به عهده گرفته‌اند . مثال : عید نوروز و سنت و ارزشها که توسط رسانه اطلاع‌رسانی می‌گردد.

وظایف رسانه‌های جمعی زمانی تحقق پیدا می‌کند که این وسائل یک سری نقش‌هایی را برای خودشان تعریف کنند یعنی نقشه‌ها شکل کارکردی پیدا کنند و فعالیت رسانه‌ها براساس این نقشه‌ها شکل گیرد و تعریف شود و آن وظیفه‌ها تحقق پیدا کند

{ هنر و ارتباطات }

کارکرد رسانه ها

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

الف) کارکرد نظارتی؛ یکی از مهمترین کارکردهای رسانه خبری، **نظارت بر محیط** است. کارکرد نظارت و حراست از محیط، شامل رساندن اخبار توسط رسانه ها می شود؛ که برای اقتصاد و جامعه ضروری است. مانند گزارش اوضاع سهام، ترافیک و شرایط آب و هوایی

ب) کارکرد آموزشی یا انتقال فرهنگ؛

ج) کارکرد سرگرم‌سازی و پرکردن اوقات فراغت

د) کارکرد نوگرایی و توسعه

ه) کارکرد همگنسازی:

وسایل ارتباط جمعی، موجب نزدیکی سلیقه‌ها، خواستها و انتظارات تمامی ساکنان یک جامعه شده و جوامع را از عصر محدوده‌های جدا خارج می‌گردانند

ورود وسایل ارتباط جمعی به جامعه، خرد و فرهنگ‌ها و فرهنگ‌های خاص و مجزا را ناپدید کرده و به‌نوعی تشابه میان تمامی ساکنان یک جامعه به وجود می‌آورد و مردم آن جامعه، از سبک زندگی و علایق و خواسته‌هایی که رسانه‌های جمعی ارائه می‌دهند، پیروی می‌کنند

ز) کارکرد بحران‌زدایی؛ رسانه‌های گروهی می‌توانند در عرصه مقابله با بحران‌های اجتماعی، به ایفای نقش بپردازنند و در کاهش بحران‌های مختلفی مانند بحران هویت یا حوادث تهدیدکننده ثبات اجتماعی، کارکرد مؤثری داشته باشند

{ هنر و ارتباطات }

ح) کارکرد آگاه‌سازی

ط) اعطای پایگاه اجتماعی؛ این وسائل با دادن معروفیت به اشخاص و گروه‌ها به آشکار کردن یا ارتقای پایگاه‌های آنان می‌پردازند

ک) حمایت از هنجارهای اجتماعی؛ (وظیفه اخلاقی)

ل) انتقال میراث‌های فرهنگی و اجتماعی از نسلی به نسل دیگر؛

م) نقش و کارکرد بیان عقاید

ن) ایجاد همبستگی میان اجزای جامعه در پاسخ به نیازهای محیطی

ی) کارکرد تبلیغی

تأثیر هنر بر جامعه و جامعه بر هنر

در بررسی دوره‌های زمانی تاریخ متوجه می‌شویم که هنر و جامعه ارتباطی تنگاتنگ و دو سویه داشته‌اند که در اینجا به نکاتی از آن اشاره خواهد شد.

تأثیر: اثر گذاشتن، دخالت کردن، دخالت دادن، اعمال کردن، لحاظ کردن

جامعه: مجموعه‌ای از انسان‌ها که در کنار هم تشکیل خانواده، قبایل، روستا، شهر، کشور و جهان را می‌دهند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

هنر: واژه‌ایست وسیع، محصولی است از زندگی بشر، خاص انسان است نه موجود دیگر (نوعی بیان، اجرا)

ارتباط بشر با طبیعت و روابط انسان‌ها با یکدیگر عامل اصلی پیدایش هنر و ادامه آن است.

هنر می‌تواند بر شیوه‌های زندگی اجتماعی، اعتقادات مذهبی، باورهای اخلاقی، عادات و آداب و رسوم سنن، سیاست‌های حاکم بر جامعه و در کل فرهنگ معنوی جامعه اثرگذار باشد.

هنر اثر بسزایی بر ارتقاء سطح کیفی و در رشد فکری فرهنگی اجتماعی و حتی اقتصادی جامعه خواهد گذاشت.

هنرها تعیین‌کنندهٔ تحولات جوامع هستند و به آن‌ها شکل می‌دهند و متقابلاً سیاست‌های دولت‌ها و مدیریت حاکم بر جامعه می‌تواند هنر را تحت تأثیر فراوانی قرار دهد.

در عصر و زمان‌های مختلف، عصر پارینه سنگی، نوسنگی، مفرغ، آهن و شیوه‌های مختلف زندگی کشاورزی، دامداری جوامع کهن باستانی تا شهرنشینی و پیشرفت صنعت و تکنولوژی فعلی، هنر با تغییرات زندگی مردم دگرگون شده و با حفظ ذات، شکل بیرونی اش تغییر یافته به طوری که با رشد و پیشرفت جوامع در دوره‌های مختلف تاریخ بتدريج در هنر این دگرگونی شکل گرفته و در هر زمان به تناسب و وضعیت خاص جامعه، محتوا و قالب خاص یافته است.

باتوجه به اينکه هنر نياز فطری بشر است و جزء لاینفك زندگی بشر است باید به شکلی ارائه شود که کارساز راهگشا روحیه دهنده باشد و برای رفع نياز جسمی و روحی انسان‌ها ايجاد نقش كند نه برای

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

ایجاد مشکل، فساد، گمراهی، تباہی، سد کننده، آزار دهنده و انرژی منفی دهد و به لحاظ فرهنگی و اجتماعی نقش آن در ترویج افکار، رفتار، ارزش‌ها و باورها در بین جامعه بسیار موثر است.

جامعه شناسی هنر

جامعه‌شناسی هنر یکی از شاخه‌های علوم اجتماعی است. جامعه‌شناسی هنر دانشی دوزیستی است که از دو رکن هنر و جامعه‌شناسی تشکیل یافته است.

جامعه‌شناسی هنر عمر کوتاهی در عرصه حیات معرفتی و اجتماعی دارد. متفکران این رشته درباره علمی بودن این رشته توافق نظر ندارند و برخی این رشته را یک رشته علمی نمی‌دانند بنابراین هنوز موضوع مشخص و واحدی برای آن در نظر گرفته نشده است.

ولی به طور اجمالی جامعه‌شناسی هنر را می‌توان این‌گونه تعریف کرد. جامعه‌شناسی هنر بررسی می‌کند که چگونه گروه‌های مختلف انسانی برای پدید آمدن هنر با همدیگر همکاری و کنش متقابل برقرار می‌کنند و چگونه در یک جامعه، هنر را به کار می‌برند و هنر در زندگی آن‌ها چه نقش و جایگاهی دارد.

تعاریف کلی و چندگانه بالا از دید جامعه‌شناسان نه تنها مشکل‌گشا نیستند بلکه خود به عنوان یک معضل یا مسئله مطرح می‌شوند و به صورت دقیق موضوع و قلمرو جامعه‌شناسی هنر را مشخص نمی‌کند. بنابراین تعریف جامع و مانعی از جامعه‌شناسی هنر وجود ندارد

{ هنر و ارتباطات } { به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

رهیافت‌ها در جامعه‌شناسی هنر

سه رهیافت کلی برای جامعه‌شناسی هنر می‌توان در نظر گرفت:

رهیافت اول: هنر و جامعه؛ این افراد در صدد ارتباط برقرار کردن میان جامعه و هنر هستند.

رهیافت دوم: هنر در جامعه؛ این رهیافت به بررسی جایگاه هنر در جامعه می‌پردازند.

رهیافت سوم: هنر به مثابه جامعه؛ یعنی مجموع کنش‌های متقابل کنشگران، نهادها، اشیا به‌گونه‌ای باهم تحول می‌یابند تا آنچه را که عموماً "هنر" می‌نامند تحقق یابد.

نظریه‌ها

در پرداختن به مباحث جامعه‌شناختی هنر می‌توان از دو دسته از نظریه‌پردازان و اندیشمندان در این باب سخن به میان آورد. یکی اندیشمندان کلاسیک جامعه‌شناسی و دیگری جامعه‌شناسان معاصر.

از میان جامعه‌شناسان کلاسیک می‌توان به آراء و نظریات کارل مارکس و از جامعه‌شناسان معاصر به آراء و نظریات میشل فوکو و پیر بوردیو اشاره کرد.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

کارل مارکس

مارکس یکی از اندیشمندان کلاسیک در جامعه‌شناسی هنر است.

مارکس در تحلیل‌های خود از یک **الگوی روبنا و زیربنا** استفاده می‌کند. طبق مفهوم مارکس واقعیت‌های اقتصادی ریشه (زیربنا) همه ایدئولوژی‌های است که یکی از این ایدئولوژی‌ها هنر است.

بنابراین واقعیت‌های اقتصادی می‌توانند منشا و زیربنای به وجود آمدن بسیاری از ایدئولوژی‌ها و از جمله هنر باشد و اگر اوضاع اقتصادی و شیوه تولید در یک جامعه‌ای دگرگون شود هنر و جامعه هنری نیز دگرگون خواهد شد.

مارکس می‌گوید: «تکامل سیاسی، حقوقی، فلسفی، مذهبی، ادبی، هنری و مانند آن بر تکامل اقتصادی استوار است.

با این حال همه این‌ها در یکدیگر و نیز در شالوده اقتصادی تاثیر می‌گذارد این نه بدان معناست که موقعیت اقتصادی علت و یگانه فعال است و هر چیز دیگری تنها تاثیری انفعالی دارد؛ بلکه برعکس کنش متقابل بر اساس ضرورت اقتصادی انجام می‌پذیرد که در نهایت امر همواره خود را بر مسند می‌نشاند.»

یعنی با آنکه ایدئولوژی‌ها تکامل تاریخی مستقل ندارد، تاثیرگذاری تاریخی دارند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

میشل فوکو

فوکو یکی از اندیشمندان معاصر است که موضوعات مورد مطالعه او بسیار گسترده بود. از تاریخ‌های

دیوانگی و پژوهشی تا ساختارهای دگرگونی‌پذیر دانش در فلسفه و علوم انسانی و از نقاشان و آثار هنری و ... را دربر می‌گرفت.

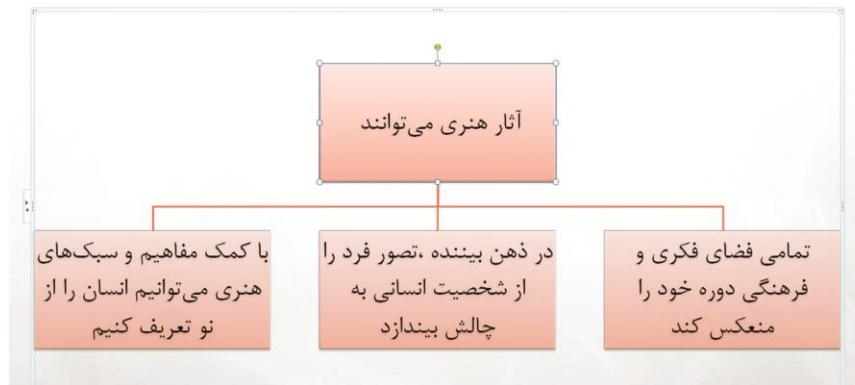
یکی از موضوعات مورد مطالعه فوکو هنر و آثار هنری است که در آن‌ها آثار هنری را مورد بررسی قرار داده است و تاثیر فضای فکری آن زمان را در آن‌ها مورد بررسی قرار داده است. فوکو در بررسی

آثار هنری سه نکته را در نظر می‌گرفت:

نخست آثار هنری می‌توانند تمامی فضای فکری و فرهنگی دوره خود را منعکس کند.

دوم، آثار هنری می‌توانند در ذهن بیننده تصور فرد را از شخصیت انسانی به چالش بیندازد.

سوم، با کمک مفاهیم و سبک‌های هنری می‌توانیم انسان را از نو تعریف کنیم

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

پیر بوردیو

مطالعات بوردیو در باب هنر در مورد مصرف هنر بخش وسیعی از جامعه‌شناسی وی را تشکیل می‌دهد.

بوردیو در کتاب عشق به هنر، الگوهای حضور بازدیدگنندگان در موزه‌های فرانسه را بررسی می‌کند.

وی نتیجه می‌گیرد که بین سلیقه و ذوق هنری افراد و طبقه اجتماعی و فرهنگ آن‌ها رابطه وجود دارد.

افرادی که به هنر انتزاعی اکسپرسیونستی و هنر پیچیده علاقه نشان می‌دهند

افرادی هستند که از لحاظ اقتصادی و فرهنگی در سطح بالایی قرار دارند

و افرادی که به هنر کاربردی و تزیینی علاقه دارند

افرادی از لحاظ اقتصادی و فرهنگی سطح پایین هستند.

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

{ هنر و ارتباطات }

اکسپرسیونیسم

EXPRESSIONISM

هدف اصلی این مکتب نمایش درونی بشر، مخصوصاً عواطفی چون ترس، نفرت، عشق و اضطراب بود که در آن هنرمند برای القای هیجانات شدید خود از رنگ‌های تندر و اشکال کج و معوج و خطوط زمخت بهره می‌گیرد.

اکسپرسیونیسم نوعی اغراق در رنگ‌ها و شکل‌هast، شیوه‌ای عاری از طبیعت‌گرایی که می‌خواست حالات عاطفی را هرچه روشن‌تر و صریح‌تر بیان نماید

در سال ۱۹۱۱ برای متمایز ساختن گروه بزرگی از نقاشان به کار رفت که در دههٔ اول سدهٔ بیستم بنای کارشان را بر بازنمایی حالات تندر عاطفی، و عصیان‌گری علیه نظمات ستمگرانهٔ حکومت‌ها، مقررات غیرانسانی کارخانه‌ها و عفونت‌زدگی شهرها و اجتماعات نهاده بودند.

این هنرمندان برای رسیدن به اهداف خود رنگ‌های تندر و مهیج و ضربات مکرر و هیجان زدهٔ قلم مو و شکل‌های اعوجاج یافته و خارج از چارچوب را با ایجاد ژرفانمایی و بدون هیچگونه سامانی ایجاد می‌کردند و هر عنصری را که آرامش‌بخش و چشم‌نواز بود از کار خود خارج می‌کردند.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

هنر کاربردی

کاربرد طراحی و زیبایی‌شناسی با **هدف کارایی و استفاده روزمره** است.

در حالی که هنرهای زیبا برای تحریک فکری نظاره‌گر یا حساسیت‌های دانشگاهی ایفای نقش می‌کنند، هنرهای کاربردی، طراحی و آرمان‌های خلاق را با مقصود کاربردپذیری به هم می‌آمیزند؛ همچون فنجان، مجله یا نیمکت تزئینی پارک.

بخش قابل توجهی از حوزه هنرهای کاربردی و هنرهای تزئینی روی هم می‌افتند؛ و تا حدودی این دو عبارات جایگزین هستند.

حوزه‌های طراحی صنعتی، طراحی گرافیک، طراحی مد، طراحی داخلی، هنر تزئینی و هنر عملکردی به عنوان هنرهای کاربردی به شمار می‌آیند.

در واقع منظور از هنرهای کاربردی، هنرهایی است که نخست کارکرد و سودمندی آن‌ها اهمیت دارد و هدف از خلقشان کاربردشان بوده است.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

هنرهای تزئینی

هنرهای تزئینی عبارتی جاافتاده برای شماری از هنرها و صنعتها برای ساخت آثار زینتی یا کاربردی است که دامنهٔ وسیعی از مواد از جمله سرامیک، چوب، شیشه، فلز، منسوجات و غیره را شامل می‌شوند.

این حوزه سرامیک‌ها (سفالینه‌ها، ظروف چینی، و غیره)، شیشه‌آلات، مبلمان، اثاث خانه، و طراحی داخلی (اما معمولاً نه معماری) را شامل می‌شود.

هنرهای تزئینی معمولاً در مقابل هنرهای زیبا، شامل نقاشی، عکاسی، و مجسمه‌های بزرگ که هیچ کاربردی به جز نگاه شدن ندارند، قرار داده می‌شود. برخی میان هنرهای تزئینی و هنرهای زیبا بر پایهٔ کاربرد، هدف تعیین شده، اهمیت، جایگاه منحصر به‌فرد اثر، یا تک هنرمندی بودنشان تمایز قائل می‌شوند. آثار هنرهای تزئینی، یا اثاث خانه، می‌توانند ثابت باشند (برای نمونه، کاغذدیواری)، یا متحرک باشند (مانند، آبازور). **هنر کاربردی، هنر تزئینی را شامل می‌شود**

در تاریخ هنر، عبارت هنرهای فرعی اغلب برای هنرهای تزئینی استفاده می‌شده است

{ هنر و ارتباطات } { مدرس : ناهید خوشنویس }

دسته بندی هنر از لحاظ تأثیرگذاری و ارزش

1- هنر برای اجتماع

2- هنر برای هنر

یعنی هدف هنرمند از خلق آثار هنری اعتلای هنر خویش و تنها بر اساس حس درونی است که دارد

بدون اینکه به مخاطب یا خواسته های آن توجه داشته باشد یا آنرا مدنظر قرار بدهد

ارتباط هنر با رسانه

هنر از 2 بعد زیبا شناختی و فنی قابل تعریف است.

در معنای زیبا شناختی به مجموعه‌ای از آثار یا فرآیندهای انسان ساخته گفته می‌شود که از جهت

اثرگذاری بر عواطف، احساسات و هوش انسانی و یا به منظور انتقال یک معنا یا مفهوم خلق می‌شود؛

اما در معنای فنی آن، هنر را در کاربرد تکنیکی آن به مفهوم آشنایی یا تسلط فرد به فوت و فن یا

مهارت داشتن در یک زمینه مشخص تعریف شده است.

تأثیر هنر بر رسانه

حتما باید از هنر تأثیر گرفته شود تا رسانه چه مکتوب و غیرمکتوب و چه شنیداری و یا

خبرگزاری و غیره بتواند با بیان نکات خبری و ظریف، بیشترین تأثیر را داشته باشد.

درباره‌ی تأثیر نقاشی و عکس و کاریکاتور می‌توان گفت: اخبار مکتوب همچون نقاشی، عکس و

غیره که نیاز به ترجمه و تالیف ندارند، خود یک هنر است.

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

این بدین معنی است که با شناسایی مخاطب از نظر سنی و جسمی، شهری و روستایی بودن و سواد بتواند با در نظر گرفتن ریزه‌کاری‌ها بیشترین تاثیر را بگذارد.

همچنین نمی‌شود با یک هنر خاص بر همه‌ی مخاطبان یک تاثیر را داشت؛ اگر توجه کنید، ما با مخاطبان متفاوتی روبرو هستیم، اعم از مخاطب عام، خاص، هوشمند و فعال و غیره که باید بدانیم با هریک چگونه رفتار کنیم.

درباره این که بیان مسائل اجتماعی با رویکرد هنری تا چه حد می‌تواند بر مخاطب تاثیرگذار باشد:

اگر هنر را به عنوان انتقال پیام در رسانه به کار بگیریم، ابتدا باید توجه کنیم که نیاز جامعه چیست؟ آیا مخاطب می‌خواهد آگاه باشد و از پیرامون خود بیشتر مطلع باشد؟ این جاست که رسانه می‌تواند با استفاده از هنر خدماتی خوبی ارائه دهد.

اما اگر بخواهیم به همین شکل رسمی و خشک رفتار کنیم و حالت یک سویه داشته باشیم، در مقابل انتقال پیام، باز خورد خوبی نخواهیم داشت و شاید بیشترین تاثیر با استفاده از هنر امکان‌پذیر باشد.

تاثیرگذاری هنر باید به نحوی باشد که بتواند مخاطب را کاملاً آگاه کند و شناختش را نسبت به مسائل پیرامون خود بالا ببرد. استفاده از هنر می‌تواند مانند یک فیلم سینمایی، سریال و فیلم مذهبی و تاریخی با در نظر گرفتن جنبه‌های خاص و ظریف هنر باعث جذب مخاطب شود.

رسانه‌های جدید و بسترسازی آن‌ها در فرهنگ و هنر

{ هنر و ارتباطات }

{ به نام تعالی } { مدرس : ناهید خوشنویس }

رسانه‌های جدید با توجه به جامعه‌ی خود مخاطب خاص خود را نیز دارد.

برخی از مخاطبان از طریق دنیای مجازی خبری را کسب می‌کنند و برخی نیز نمی‌دانیم از کدام طریق مطلع می‌شوند اما باید این را در نظر گرفت که ما با مخاطب عام روبرو هستیم و همه مخاطبان از اینترنت و رایانه بهره نمی‌برند.

باید با شناختن مخاطب عام خود از نظر کیفی آن‌ها را طبقه‌بندی کنیم و خبرهای دنیای مجازی نیز به روزنامه و کارآمدتر باشند.

همین به روز بودن و دائم در حال تفاوت از رسانه‌های سنتی به دیجیتالی، می‌تواند مفید باشد.